

Krisens dolda hjältar

Elis Sverige
Hållbarhetsrapport 2020

We empower your day

Innehåll

4	VD-ord	26	Fokusområde Människor	56	Fördjupad information
5	Höjdpunkter			57	Nyckeltal
6	Om Elis	28	Fokusområde Människor: mål	60	Globala Målen-index
12	2020 - Ett år med coronavirus	30	Fokusområde Människor		
16	Vår kärnaffär	34	Fokusområde Textil		
18	Omvärld	36	Fokusområde Textil: mål		
20	Globala målen	38	Fokusområde Textil		
23	Svanenmärkning	46	Fokusområde Klimat		
24	Vår hållbarhetsstrategi	48	Fokusområde Klimat: mål		
		50	Fokusområde Klimat		

Den här rapporten beskriver Elis, tidigare Berendsen, verksamhet i Sverige under 2020. För fördjupad information och resultat på koncernnivå hänvisar vi till Elis hållbarhetsrapport, som är upprättad enligt GRI Standards.

Redan i september 2017 förvärvades Berendsen av den internationella koncernen Elis S/A. Den 1 januari 2021 tog vi farväl av namnet Berendsen och heter nu Elis Sverige.

Tillsammans med våra kollegor runt om i världen hanterar vi flera miljoner textilier och hygienlösningar varje år. Vi hyr ut, hämtar, tvättar och lagar – om och om igen i samma cirkulära affärsmodell. Det ger oss unika möjligheter att driva utvecklingen framåt och leda hela branschen i omställningen till ett hållbart samhälle.

Elis Textil Service AB
Krisens dolda hjältar
Hållbarhetsrapport 2020

Foto: Elis, Viktor Holm, Paul Björkman, Beatrice Graalheim, Getty Images, Shutterstock, Pexels
Produktion: I samarbete med The Bacon Hospital

Det avgörande året

Det är svårt att skriva om 2020 utan att börja med pandemin. Precis som för resten av världen har den tvingat oss att fatta svåra beslut. Men det har också varit året då vi, trots pandemin, har kunnat växla upp vårt hållbarhetsarbete rejält, och året då vi blev Sveriges första företag att certifieras mot FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Visst har det varit ett år präglad av svårigheter. Men det har också varit ett år då vi fått pröva och kunnat bevisa våra styrkor. Vi har inte ställt in, utan ställt om. Det personliga engagemang och ansvarstagande som jag ser hos våra medarbetare har varit avgörande. Vi är ett serviceföretag och även om vi säljer business till business, så handlar allt vi gör om relationen mellan människa till människa.

Helhetstänk för framtiden

Klimatförändringarna är vår tids största utmaning. Att möta dem kräver ett helhetstänk och precis som att vi och all annan industri är en del av problemet, måste vi också vara en del av lösningen. Det ansvaret vill – och kan – vi ta. Som en den ledande aktören i branschen är det också vår skyldighet.

För att kunna möta klimatutmaningarna måste hela världen ställa om till en cirkulär ekonomi. Det är en affärsmodell som vi har arbetat efter i över 70 år, ända sedan vi tvättade vår allra första skjorta. Hållbarhet i alla aspekter – social, ekonomisk, miljö- och klimatomfattig – ligger i vårt dna.

Under 2020 har vi byggt in vår hållbarhetsstrategi i den övergripande affärsstrategin. Hållbarhet och innovation är byggstenar i vår framtid och sedan i höstas ingår både hållbarhetschef och it-chef i ledningsgruppen. Under hösten blev vi också det första företaget i Sverige att certifieras

mot de globala målen. Det ger oss ett tydligt kvitto på att vi navigerar rätt i en komplex problembild. Att vi redovisar vårt klimatbokslut, ytterligare minskat våra utsläpp och initierat flera konkreta återvinningsprojekt är flera saker att vara extra stolt över i år.

Ett avgörande decennium

När jag i september klev in som vd var det med stor ödmjukhet jag axlade rollen i det bolag som jag har arbetat i under 27 år. Jag kommer vara stolt om jag kan ge tillbaka ens en bråkdel av allt som Elis har gett mig under åren. Det är en ära att få leda företaget under decenniet när hela världen ställer om. Vi på Elis kommer göra allt vi kan för att driva på omställningen – för klimatet, för planeten och för människorna.

Sören Roland
VD

Året i korthet

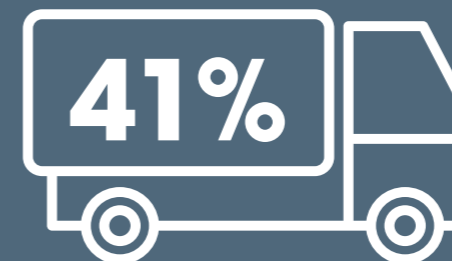

Nr 1

Först i Sverige
med Globala
Målen-certifiering

2 st

Etablerade
textilåtervinnings
samarbeten

Fossilfri distribution

CO₂-utsläpp sedan 2018

Ett tufft år till trots har vi inte slagit av på takten i vårt hållbarhetsarbete, snarare tvärtom. Vi märker också att vår erfarenhet och kunskap blir alltmer efterfrågad, tack vare vår unika position med en **storskalig cirkulär affär**. Elis röst framträder allt tydligare kopplat till både cirkulär ekonomi och textilindustrins hållbarhetsutmaningar, vilket i sin tur öppnar möjligheter för fler samarbeten och en snabbare omställning.

Lina K Wiles
Hållbarhetschef

Varv på varv mot en **hållbar framtid**

Elis är Sveriges – och Europas – ledande leverantör av hållbara textil- och hygienlösningar. Vi finns representerade i 28 länder i Europa och Latinamerika med 45 000 anställda fördelade på 440 tillverknings- och service-center.

Varje dag vandrar hundratals arbetsbyxor, skyddsrockar, handdukar med mera varv på varv mellan våra tvätterier och kunder. Den cirkulära affärsmodellen är grunden i vår verksamhet, och en förutsättning för att vi ska kunna nå våra högt uppsatta hållbarhetsmål.

ELIS GROUP

2,8

Omsättning 2020 (Mdr EUR)

PARIS

Huvudkontor

420

Anläggningar

44 947

Anställda

ELIS SVERIGE

2,1

Omsättning 2020 (Mdr SEK)

MALMÖ

Huvudkontor

26

Anläggningar

1 467

Anställda

Elis Group **CSR policy**

Ta ansvar för vår påverkan på samhället genom ansvarsfullt framtagna produkter och tjänster

Ständigt sträva efter att minska vår miljöpåverkan

Stärka våra anställdas välbefinnande och personliga utveckling

Våra värderingar

Integritet

- › Respektera våra värderingar
- › Göra det vi säger att vi ska göra
- › Vara ärliga

Ansvar

- › Bry oss om våra kunder och kollegor
- › Värna miljön och vår roll i samhället
- › Ta ansvar för kvaliteten på vårt arbete

Föregå med gott exempel

- › Vara en förebild för andra – både inom och utanför företaget
- › Låta företagets värderingar genomsyra allt vi gör
- › Vara ödmjuka

Respekt

- › Acceptera att alla är olika
- › Uppskatta var och ens bidrag
- › Värdesätta allas engagemang

Våra affärslösningar

Vår verksamhet tillgodoser våra kunders krav inom sju områden: arbetskläder, vård och omsorg, hotell och restaurang, hygien, mattor och moppar, renrum samt torktrasor.

Vi vill bidra till ökad komfort, hälsa och säkerhet – både hos våra kunder och kundernas kunder. Det handlar exempelvis om att främja hygien- och livsmedels-säkerhet för kocken och att se till att flamskyddskläder skyddar svetsaren. Våra textilier bidrar samtidigt till en god natts sömn på hotell, och såväl patienter som personal kan lita på att textilierna som de bär eller vårdas i alltid är rena och hygieniskt hanterade.

Arbetskläder

Anställda inom alla typer av industrier skyddas av sina arbetskläder. Rena och bekväma kläder är en del av en god arbetsmiljö. Våra kläder är funktionella, och skyddar även de produkter som tillverkas.

Mattor och Moppar

Vi håller golven rena och säkra. Våra entrémattor både välkomnar besökaren och samlar upp smuts och vätska. Vi har moppar som håller golven rena och vår innovativa SmartMopp-lösning gör rent med helt vanligt vatten.

Vård och omsorg

Inom vård och omsorg är god hygien grundläggande. Rena textilier varje dag skapar trygghet för såväl personal som patienter. Vi erbjuder också smarta logistiklösningar som visar både textiltillbrukning och beteende.

Torktrasor

I den moderna industrin ökar kraven på att maskiner och produkter hålls rena. Vår servicelösning ser till att rena torktrasor alltid finns tillgängliga, vilket minskar mängden engångsmaterial och avfall.

Hotell och Restaurang

Vi levererar allt från sänglinne och bädd- och badtextilier till bordslinne, serveringskläder och kockkläder. En textilservice som ger såväl gäster som medarbetare en kvalitetsupplevelse.

Renrum

Verksamheter som har renrum är beroende av rätt hygienivå. Vi levererar och utbildar om textilier och städmaterial som minimerar risken för kontaminering.

Hygien

En ren toalett i offentliga miljöer är viktig både för hygien och hälsosintrycket. Vi har de produkter och den utrustning som krävs, och en service som upprätthåller rätt standard.

Styrning och ansvar

Elis Textil Service AB, före detta Berendsen, är sedan 2017 en del av Elis koncernen med huvudkontor i Frankrike. VD rapporterar till Chief Operating Officer (COO) för Elis Nordics.

Den svenska bolagsstyrelsen har det övergripande ansvaret för förvaltningen och VD ansvarar för att verkställa styrelsens beslut, strategier och företagets policies. Centrala funktioner som HR, ekonomi, inköp, hållbarhet och QEHS (kvalitet, miljö, hälsa och säkerhet) styrs från vårt huvudkontor i Malmö.

Styrningen sker genom verksamhetssystemet, med utgångspunkt i både koncernövergripande och lokala policies. Bland dessa finns Elis Sveriges verksamhetspolicy omfattande miljö, kvalitet och arbetsmiljö, som sätter kunden, medarbetarna och en hållbar utveckling i centrum. Koncernens policies för hälsa och säkerhet samt CSR sätter fokus på vårt ansvar för människor, samhälle och

miljö. En etikpolicy omfattar bolagets alla anställda och alla våra leverantörer måste underteckna vår uppförandekod.

Vår verksamhet är certifierad enligt ISO 9001, ISO 14001 och ISO 45001. Ett antal anläggningar är dessutom verifierade mot EN 14 065. 2020 blev vi även certifierade för vårt arbete med FNs globala mål för hållbar utveckling.

2019 fattade företagsledningen i Elis Sverige beslut om en långsiktig hållbarhetsstrategi med ambitiösa mål kopplade till fokusområdena Människor, Textil och Klimat. Denna rapport redovisar hur arbetet med strategin fortskrider och vilka resultat vi nått hittills.

Elis undertecknar sedan 2006 FN Global Compacts tio principer om hållbart företagande och publicerar årligen en Communication of Progress som beskriver koncernens arbete med mänskliga rättigheter, arbetsmiljö, miljö och anti-korruption.

2020 har Elis på nytt tilldelats guldcertifikat från EcoVadis CSR Rating.

Elis Sverige är medlem i

IKEM
(Innovations- och kemi-
industrierna i Sverige)

Sveriges
Tvätteriförbund

ETSA
(European Textile
Services Association)

STICA
(Swedish Textile Initiative
for Climate Action)

Svenskt Näringsliv

Fossilfritt Sverige

Textile Exchange

Krisens dolda hjältar

Coronapandemin har fört med sig många nya perspektiv, inte minst på branschens sårbarhet, risker kring leveranssäkerhet och medarbetares fysiska och psykiska hälsa. Den har också tydligt visat vilken viktig roll Elis spelar för att trygga sjukvården i den värsta krisen på väldigt, väldigt länge.

2020 blev ett år som ingen hade kunnat föreställa sig. Den globala pandemin svepte in och över hela världen har människor förlorat nära och kära. Under året har vi som företag tvingats till tuffa beslut och fått göra ändringar som inte har varit lätta men nödvändiga. Vi har tvingats permittera medarbetare på så gott som alla delar av företaget. Alla tjänstemän har i omgångar varit permitterade upp till 80 procent. Försäljningsavdelningen har varit kraftigt nedsatt. För att slippa varsla medarbetare ute på anläggningarna har vi försökt göra interna förflyttningar eller deltidspemitteringar och vi är tacksamma för den förståelse som ledningen har mötts av.

Vi lider med våra kunder, inte minst hotell- och restaurangnäringen som har varit fruktansvärt drabbad. Den är ett av våra största segment, där vi på ett par månader förlorade över 40 procent av kunderna. Totalt har 90 000 plagg frigjorts under 'coronaåret'. I kronor och ören har vi som företag förlorat hundratals miljoner.

Från tvätteri till samhällsaktör

Men det finns en ljusglimt, som lyser allt starkare i mörkret. I krisens fotspår har vi sett vår verksamhet gå från att vara 'bara ett tvätteri' till att träda fram som en samhällskritisk funktion: att säkerställa att sjukhusen hela tiden haft tillgång till rena, smittfria arbetskläder, skyddskläder och bäddtextilier.

”

Att sjukhusen har rena kläder till personal och patienter är avgörande för att Sverige ska klara kampen mot pandemin.

”

Hela vårdsektorn har jobbat för högtryck på grund av det extremt smittsamma coronaviruset. Det märktes tidigt hos våra tvättanläggningar när mängden infekterat gods från sjukhusen ökade markant. Textilier på sjukhusen får aldrig bli smittohärdar och rotationen av plagg och vårdgods blev snabbt högre. Vårdpersonal har helt enkelt varit tvungna att byta arbetskläder oftare, vilket inneburit att vi tvättat mer.

Det som ingen vill ta i

Att hantera textilier som vi vet kan bära på coronavirus är en tuff mental utmaning. Vi måste säkerställa att ingen blir smittad av det infekterade gods som kommer in. Även om våra tvättanläggningar redan hade höga hygienivåer och stor vana av att hantera kontaminerade textilier höjde vi hygienkraven ytterligare. För att skydda vår personal och trygga leveranserna till kunderna stängde vi våra tvätterier för besök. Vår personal har fått bära skyddsutrustning, i vissa fall i produktionen även skyddsglasögon och en extra rock som dubbelt skydd vid sortering. Det infekterade godset packas i

särskilda färgkodade säckar direkt på sjukhusen. Säckarna är vattenlösliga och kan läggas direkt i tvättmaskinerna. På så vis kommer vår personal aldrig i direkt kontakt med det smittade godset. Som en extra försiktighetsåtgärd tvättas allting två gånger, trots att textilierna är smittfria efter en tvättomgång.

Framtidstro tack vare pandemin

Under året har både kunder och medarbetare mer och mer förstått vilken viktig roll vi spelar, och vilken skillnad vårt jobb gör. Vetskapen om att vi driver en samhällskritisk verksamhet har gjort att vi kunnat gå till jobbet varje dag med tillförsikt, trots att vi fortfarande befinner oss mitt i en brinnande pandemi.

Att sjukhusen har rena kläder till personal och patienter är avgörande för att Sverige ska klara kampen mot pandemin. Elis är en del i att göra det möjligt. Erfarenheterna från ett extremt utmanande 2020 kommer att leva kvar länge hos oss alla. Vår förhoppning är att de också ska göra oss ännu bättre rustade för framtiden.

Framåt i cirklar

I en tid där allting rör sig, rör vi oss i cirklar för att komma framåt. Både bildligt och bokstavigt talat. Vi är ett tjänsteföretag som erbjuder textilier och hygienlösningar i en cirkulär affärsmodell. Vi levererar, hämtar upp efter användning, tvättar, lagar, kvalitetssäkrar och återlevererar i samband med att vi hämtar upp nästa omgång. Det är ett arbetssätt och en servicelösning som passar såväl kvarteretskrogen på hörnet som stora regionala vårdinrättningar och industrier.

Att arbeta cirkulärt är inte bara bra för miljö och klimat, det är också sunt förnuft. År 2020 är det också en nödvändighet. För att Sverige ska kunna uppfylla sin del av Parisavtalet och nå de globala målen har regeringen sedan i somras antagit en nationell strategi och handlingsplan för omställningen till cirkulär ekonomi.

I Elis vardag handlar cirkulär ekonomi om att ge våra textilier en så lång livslängd som möjligt, med så liten klimatpåverkan som möjligt. Våra cirkulära principer baseras på 5 R: Rethink, Reduce, Repair, Reuse and Recycle. Våra plagg, handdukar, lakan och mattor ska kunna användas och tvättas om och om igen utan att tappa i

vare sig funktion eller kvalitet. När textilierna inte längre uppfyller våra kvalitetskrav ger vi dem nytt liv genom att låta dem gå vidare till välgörenhet, utvecklingsprojekt, återbruk och återvinning.

Ett av våra högt uppsatta mål är att ha 100 procent hållbara och cirkulära textilier år 2030. För att minska vår totala vattenanvändning åter-cirkulerar vi vattnet i våra tvättcykler och renar avloppsvattnet i egna reningsverk. Vi ställer vi om till fossilfria energislag och drivmedel. I alla led strävar vi efter att sänka vår totala resursförbrukning, vilket ger minskade kostnader på köpet – för både oss och våra kunder.

Vår kärn- verksamhet

I Elis cirkulära affärsmodell vandrar våra hundratusentals textilier varv på varv mellan kunden och tvätteriet. Kvalitet och användningsområde står i fokus och vi är experter på varje textils unika egenskaper och kan rekommendera de bästa alternativen utifrån våra kunders respektive behov.

Råvaruutvinning

Textilproduktion

Transporter

Återbruk

Återvinning

Energiutvinning

Kunder

Elis

Risker och **möjligheter** i vår omvärld

Allt hållbarhetsarbete tar sin början i perspektiv utifrån och en gedigen omvärldsanalys.

De 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ger ett långsiktigt ramverk för den utveckling världen har enats om. Agendan är därför en utmärkt kompass mot framtiden och ger en helhetssyn på hållbarhetsfrågorna.

Under 2019 gjorde vi en detaljerad kartläggning mot samtliga 17 globala mål och alla dess 169 delmål. Kartläggningen omfattade hela vår värdekedja, från råvaruutvinning uppströms till vår egen kärnverksamhet och sluthantering av material och avfall nedströms. Både risker och möjligheter vägdes in i analysen. Vi kunde konstatera att vi påverkar alla 17 mål, men ett urval av mål belyser vart vårt inflytande väger som allra tyngst och utgör därför utgångspunkt i vår hållbarhetsstrategi.

Prioriteringen av mål och delmål i Agenda 2030 ses över årligen, i en process som även inkluderar en genomgång av våra intressenter, samt bedömning av risker och möjligheter för våra affärer och verksamheter.

Pandemin gav nya perspektiv på flera risker, såsom leveranssäkerheten både från oss och våra leverantörer, snabba och dramatiska förändringar hos våra kunder, och inte minst våra medarbetares fysiska och psykosociala hälsa. Erfarenheterna från ett extremt utmanande 2020 kommer leva kvar länge och, hoppas vi, ska göra oss bättre rustade för framtiden.

Ny intressentdialog

I samband med vår första hållbarhetsredovisning 2017 gjorde vi en intressentenkät för att identifiera vilka hållbarhetsaspekter som våra intressenter ser som viktigast. 2020 var det dags igen.

I undersökningen frågade vi våra medarbetare och våra största kunder vilka hållbarhetsfrågor de tror att vår verksamhet påverkar mest. Resultatet av intressentenkäten har hjälpt oss prioritera innehållet i hållbarhetsrapporten. Vi ser fortsatt skillnader mellan våra egna bedömningar av var vi har vår största påverkan på hållbar utveckling och vad intressenterna anser viktigast.

Vattenfrågor, mer specifikt vatten- och kemikalieanvändning vid tvätt var de två områden som våra externa intressenter främst lyfte fram, tätt följt av energianvändning i tvätterierna. Även bland medarbetarna är det dessa områden tillsammans med utsläpp till avlopp vid tvätt som rankas högst. Vår påverkan på klimatet och miljöpåverkan vid textiltillverkning uppströms

rankas däremot jämförelsevis lågt. I kommande avsnitt i rapporten kommer vi gå djupare in på dessa områden och förklara hur vår påverkan ser ut och hur vi arbetar med dem.

Inom de sociala hållbarhetsfrågorna är det hälsa och säkerhet för medarbetare samt säkra och rättvisa arbetsvillkor i leverantörskedjan som främst lyfts fram av våra externa intressenter. Även internt är det hälsa och säkerhet för medarbetare som ligger i topp och därefter jämställdhet och jämlikhet. Hälsa och säkerhet för våra medarbetare är alltid ett viktigt fokusområde för oss eftersom vi verkar i en personalintensiv bransch där hygien och trygghet även är centrala delar av vårt erbjudande. Dessa frågor har aktualiserats extra tydligt under pandemiåret 2020.

Med de globala målen som bevisad ledstjärna

I september blev Elis det första – och hittills enda – företaget i Sverige att certifieras mot FN:s globala mål för hållbar utveckling.

” Genom ett tydligt ledningsfokus och en vilja att investera i lösningar som påverkar världen till att bli en bättre plats, har Elis visat på att de globala målen blivit en naturlig och integrerad del av det dagliga arbetet.

”
Ole Overgaard, Lead Auditor
 på Bureau Veritas Certification

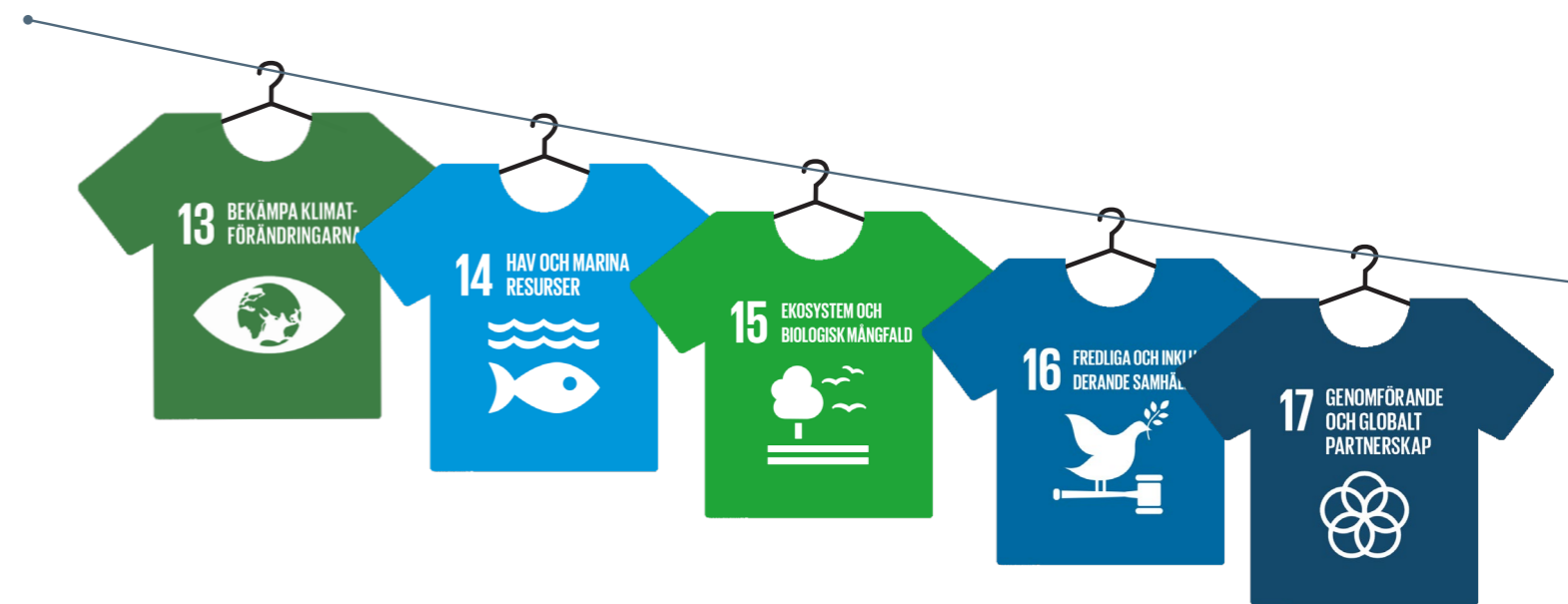

Med de 17 globala målen fick hela världen för första gången en gemensam agenda på vägen mot en framtid inom planetens gränser. Näringslivet har en stor roll att spela i omställningen och allt fler företag världen över integrerar FN:s globala mål i sina hållbarhetsstrategier. För att säkerställa att företag lever som de lär har Bureau Veritas, ett av världens största certifierings- och revisionsföretag, utvecklat en global certifiering.

I september 2020 blev det första svenska företaget certifierat – Elis! Certifieringen innebär en oberoende tredjepartgranskning och verifiering av hur vi har integrerat de 17 hållbarhetsmålen i vår verksamhet. Vår verksamhet har genomlysts och bedömts utifrån flera fastslagna kriterier som bekräftar att de globala målen är väl

integrerade i våra verksamhetsplaner, strategier och i vårt dagliga arbete. Certifieringen blir en kvalitetsstämpel på vår verksamhet och ger oss svart på vitt att vi faktiskt gör det vi föresatt oss för att bidra till att de globala målen nås. Den ställer också krav på oss att kontinuerligt förbättra vår prestation i förhållande till hållbarhetsstrategin.

Textilindustrin har en stor påverkan på klimat och miljö, och vare sig vi vill eller inte så är vi en del av den. Därför ser vi det som vårt ansvar att höja inte bara våra egna ambitioner utan även driva utvecklingen av branschen som helhet. Certifieringen ger oss en unik position på marknaden och stärker vår trovärdighet. Vi hoppas att den sporrar både kunder och konkurrenter att följa i våra spår.

9 x omcertifiering

Alla våra nio Svanenmärkta tvätterier har under året omcertifierats mot Svanens nya högre krav, version 4.0 för textilservicetjänster.

En Svanenmärkt textilservice-tjänst garanterar att såväl tvätt som distribution utförs med minimal påverkan på miljö och klimat, främst genom att minska användningen av vatten och energi, samt att använda mer skonsamma kemikalier. En stor andel av textilierna som köps in är också miljömärkta.

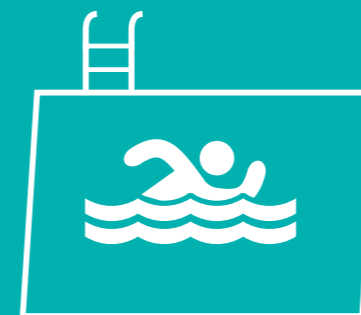
Svanens kriterier revideras kontinuerligt för att Svanen-

märkta produkter och tjänster ska vara bland de bästa på marknaden. När kraven har funnits i några år utvärderas och omarbetas de utifrån ny kunskap, teknisk utveckling, och externa synpunkter. Sedan får de som använder Svanenmärket ansöka på nytt om licens.

Vårt mål är att samtliga tvätterier ska klara kraven för att bli Svanenmärkta på sikt.

Ett svanenmärkt tvätteri sparar årligen...

...vatten motsvarande

133

50 meter långa simbassänger jämfört med om tvätten skulle ha tvättats i vanliga tvättmaskiner för hushållsbruk.

...koldioxidutsläpp motsvarande

47 269

bilresor enkel väg mellan Sveriges sydligaste och nordligaste punkt.

Omställning pågår

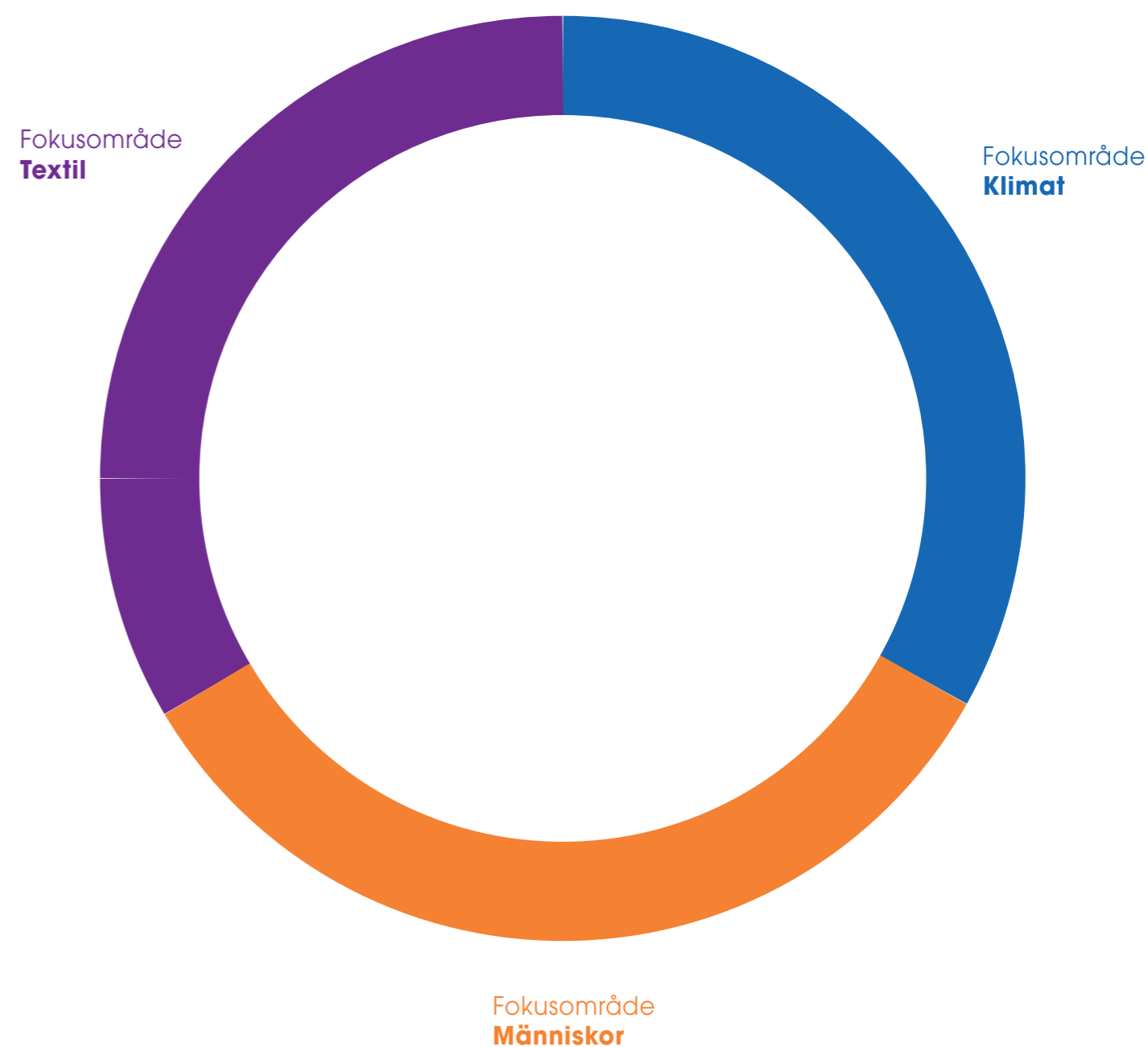
Världen ställer om för en hållbar framtid. För att vi ska kunna nå de globala målen är en övergång till cirkulär ekonomi nödvändig. Det är en affärsmodell som vi arbetat efter ända sedan vi startade. 2019 antog vi vår hållbarhetsstrategi, som vilar på tre fokusområden: människor, textil och klimat.

Människor. Att ett av våra tre fokusområden i hållbarhetsstrategin är just människor är ingen slump. Oavsett hur många lakan vi tvättar, hur många mattor vi levererar eller hur många varv en byxa går i vår cirkulära affärsmodell är det till syvende och sist det allt handlar om – människorna, och vår framtid på den här planeten. De mänskliga och sociala perspektiven har blivit viktigare än någonsin under corona-året 2020. Hur vi värnar om varandra och våra medmänniskor, och hur vi tar vårt samhällsansvar har på många sätt varit avgörande under denna pandemi och ekonomiska kris.

Textil. Textil, energi och transporter står idag för omkring 85 procent av vårt klimatavtryck. Att minska det är ett av våra viktigaste mål. Till år 2030 ska alla textilier vi köper in vara hållbara; certifierade, resurseffektiva och producerade av återvunna, ekologiska, regenererade material. Samtidigt ska all textil vi kasserar återvinnas eller återbrukas.

Klimat. Återhämtningen efter pandemin måste byggas på hållbara premisser. Världen kan inte gå tillbaka till det som var, utan behöver nu ta modiga språng mot en mer resiliert framtid. Därför slår vi inte av på takten i vårt hållbarhetsarbete. Tvärtom – det är nu vi måste våga ännu mer.

Strävan mot nollutsläpp av växthusgaser i linje med Parisavtalet blir vår tids arv till alla kommande generationer. Vi börjar i våra egna verksamheter och fortsätter därefter genom hela vår värdekedja. Det innebär bland annat en omställning till fossilfri fordonsflotta och förnybara energikällor i alla våra tvätterier, senast till 2030.

Omtanke och ansvar

Trygga och säkra arbetsplatser för vår personal är A och O. Under 2020 års pandemi har vår roll som samhällsbärande verksamhet blivit tydlig. Genom att skärpa våra redan höga hygienrutiner har vi kunnat skydda vår personal och samtidigt säkerställt leveranserna till våra kunder, bland annat i den viktiga vårdsektorn.

Med 26 tvätterier över hela landet är vi en viktig samhällsmotor för utveckling och integration. Hos oss har många funnit sitt första jobb i Sverige, och många blir kvar länge och fortsätter utvecklas i bolaget. Mångfalden på våra arbetsplatser är en av våra styrkor och speglar samhällena vi verkar i.

Inom Elis globalt arbetar omkring 45 000 personer. Men egentligen har vi 75 miljoner kollegor. Så många arbetar nämligen inom textil- och kläd-

industrin globalt. Indirekt sysselsätter industrin miljarderna människor, de flesta kvinnor.

Textilindustrin i världen brottas med enorma utmaningar vad gäller påverkan på miljö och klimat, men också för hälsa, säkerhet och arbetsvillkor för människorna som arbetar i den. Vår storlek och hållbara affärsmodell ger oss goda möjligheter att påverka och förbättra arbets- och levnadsvillkor för människor i många delar av världen.

Så tar vi ansvar

Arbetsgivaransvar

- › Under corona-pandemin har extra vikt lagts vid att skydda vår personal från smitta, genom anpassade arbetssätt och restriktioner på arbetsplatsen.
- › 2020 lanserades 10 Golden Rules för hälsa och säkerhet i hela koncernen, med utbildnings- och kommunikationsinsatser som sträcker sig över hela 2021.
- › Med stöd i skärpta rutiner höjs brandsäkerheten i hela koncernen.
- › En ny allmän miljö- och hållbarhetsutbildning för all personal sjösattes 2020.
- › Arbetsrotation, ergonomicoacher, vägledningar om bästa arbetssätt och en god arbetsmiljö är några nycklar till att vår personal blir kvar länge och håller sig friska.

Samhällsansvar

- › Medarbetare som behöver lära sig svenska hjälper vi göra det på sin arbetsplats.
- › 34 procent av våra chefer är kvinnor.
- › Flera av våra chefer engagerar sig som mentorer i programmet Mitt Livs Chans, som syftar till att hjälpa personer med utländsk bakgrund och akademisk utbildning in på den svenska arbetsmarknaden.
- › Vi skänker kläder, skor, filtar, toalettpapper med mera till bland annat Stadsmissionen, Röda Korset, Human Bridge och andra välgörande ändamål.
- › Vi representerar näringslivet i styrgruppen för Lunds Universitets tvärvetenskapliga Forskarskola Agenda 2030.

Socialt ansvar i leverantörsledet

- › Alla leverantörer måste underteckna vår uppförandekod som bygger på bl a FN:s deklARATIONER om mänskliga rättigheter, FN:s Global Compact och ILOs konventioner om arbetsrätt.
- › Nyanställda tjänstemän utbildas i anti-korruption och affärsetik.
- › Elis gör årliga leverantörsutvärderingar både på nationell nivå och koncernnivå.
- › Genom att göra mer hållbara textilval och genomlysa våra leverantörskedjor kan vi indirekt påverka livsvillkoren för väldigt många människor.

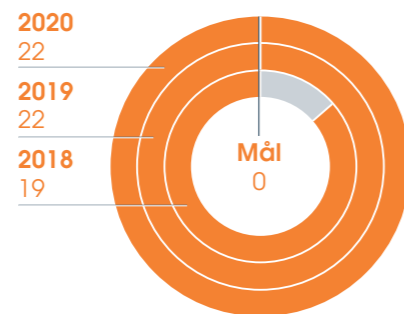

Läs mer om våra prioriterade mål och delmål i Agenda 2030 på sidan 60–61.

Hälsa

2025 har vi noll olycksfall som leder till sjukfrånvaro

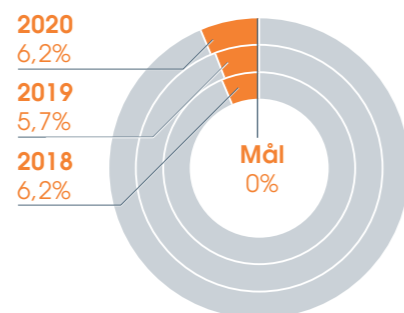
2020 hade vi 22 olycksfall som ledde till sjukfrånvaro.

Hälsa

2025 har vi branschens lägsta sjukfrånvaro

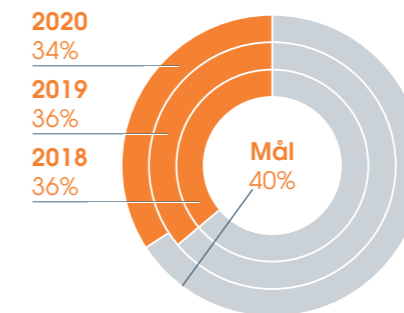
2020 hade vi 6,2% sjukfrånvaro.

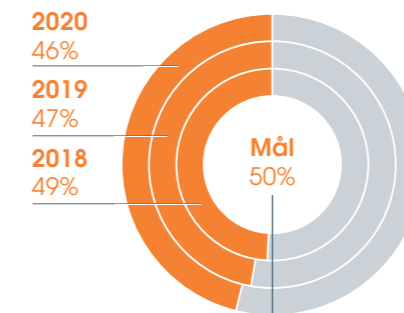
Jämställdhet

2025 har vi representativ mångfald i ledningspositioner

2020 hade vi 34% kvinnliga chefer.

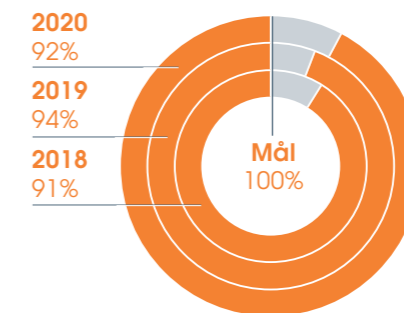
2020 hade vi 46% kvinnliga anställda.

Leverantörer

2030 har vi socialt hållbar tillverkning hos alla våra leverantörer

2020 täcktes 92% av koncernens textilköp av godkända CSR-utvärderingar.

Förbättrad arbetsmiljö genom ökad arbetsrotation

Sedan hösten 2018 har Elis anläggning i Ockelbo ingått i forskningsprojektet ROTOVATION i samarbete med Akademin för hälsa och arbetsliv på Högskolan i Gävle. Syftet är att bidra till ökad social rättvisa, bättre integration och mindre belastningsbesvär hos medarbetarna.

Projektet går ut på att skapa mer varierande arbetsuppgifter, tydliga instruktioner, indelning i arbetslag utifrån jämlikhet och jämställdhet och även språklektioner på arbetstid för att säkerställa att alla förstår syftet med forskningen. Av de som arbetar på anläggningen i Ockelbo kommer cirka hälften från andra, oftast utom-europeiska, länder och representerar omkring 12 olika språk. Därför ser man att förbättrade språkkunskaper är en viktig del i integrationsprocessen – och för att säkerställa att alla medarbetare kan ta till sig information och instruktioner på ett likvärdigt sätt.

Projektet genomförs med intervjuer, videoinspelning samt mätning av hjärtaktivitet, muskelaktivitet, arbetsställningar, arbetsrörelser och muskelbelastningar och i början av 2022 förväntas det slutgiltiga forskningsresultatet vara färdigställt.

En av Sveriges mest hållbara ledare

När finalisterna till priset Hållbart Ledarskap 2020 tillkännagavs förra året stod Elis dåvarande VD Johanna Persson som en av de tre slutkandidaterna.

–Trots att vi arbetat enligt en cirkulär affärsmodell sedan decennier fanns det utrymme att höja ambitionerna ytterligare. Genom att sätta ambitiösa mål för vår verksamhet ville vi skicka tydliga signaler till aktörerna i vår värdekedja. För att nå målen behöver vi jobba i samarbeten som driver på utvecklingen, säger Johanna Persson, numera COO för Elis Nordics.

Om priset: Priset Hållbart Ledarskap delas årligen ut av NMC – Nätverket för Hållbart Näringsliv – för att belöna en person som genom kompetent ledarskap medverkat till ett framgångsrikt hållbarhetsarbete i sin organisation och/eller samhället i stort.

Ervin Nesimovic
Platschef Limhamn

Vad har Corona-krisen inneburit för dig?

“2020 har varit ett år som jag tror många vill glömma, både privat och professionellt. Det har varit ett utmanande år för vår anläggning, men vi är långt ifrån ensamma om det. Nya regler, nya rutiner, frånvaro och omsättningsförlust har tvingat oss att tänka Lean. Anläggningens ledningsgrupp och personal har visat sin styrka i krisen och jobbat på ett nytt gränsöverskridande sätt. Personalen har visat stor förståelse och stöd för situationen. Förhoppningen är att 2021 kommer bli bättre men vi sänker inte garden ännu.”

Gyllene regler för hälsa och säkerhet

Vår personal är utspridd på 26 anläggningar, 19 depåer, lager och servicecenter. Att erbjuda en trygg och säker arbetsplats, oavsett var man jobbar, kräver kunskap, medvetenhet och gemensamt ansvar.

Under året lanserades 10 Golden Rules för hälsa och säkerhet, en koncernövergripande satsning bestående av tio minnesregler för att stärka säkerheten i olika arbets-situationer. Reglerna handlar bland annat om att vara

vaksam på risker i arbetsmiljön, att ha rätt utbildning och utrustning för arbetsuppgiften och att avvärja potentiellt farliga situationer.

Kommunikationen bygger på tio enkla illustrationer med

tillhörande informations- och utbildningsmaterial. Utrullningen av de tio gyllene reglerna fortsätter under hela 2021, med fördjupat kunskapsmaterial, filmklipp och quiz.

Rent hus i riksdagen

Att kunna rengöra händerna utan att ha tillgång till vatten har blivit extra viktigt under covid-19-pandemin.

I Elis produktportfölj finns, förutom olika slags textilier, även ett brett sortiment av hygienutrustning och dispensrar till toaletter och andra hygienutrymmen.

Användningen av beröringsfri handrengöring minskar risken för sjukdomsspridning och rekommenderas där många människor rör sig, t.ex. i matsalar, kontor, skolor, livsmedelsproduktion och på restauranger.

Statsminister Stefan Löfven använder vår beröringsfria handrengöring i direktsändning från riksdagens plenisal.

Ur kundernas perspektiv

Att vi jobbar hårt för att bli nöjda med våra tjänster och erbjudande är såklart viktigt. Ännu viktigare är att våra kunder är nöjda. Hur tycker de att samarbetet med oss fungerar?

Ingrid Johansson är verksamhetsutvecklare i Ljusdals kommun.

- Vår verksamhet är beroende av rena arbetskläder, så att samarbetet med Elis fungerar är oerhört viktigt. Vi hade inte kunnat hantera flödet av personalkläder på något annat sätt, varken ur ett praktiskt perspektiv eller ur ett hygienperspektiv. Det är också viktigt att vi som representanter för vår kommun förmedlar ett rent och professionellt intryck.

- När vi förnyade avtalet med Elis tog vi bort vår logotype från plaggen. Nu har vi en gemensam pool av kläder och kan enklare dela plagg mellan kommuner och enheter. Det gör också att vi får färre plagg i omlopp totalt sett, vilket är positivt ur både kostnads- och hållbarhetsperspektiv.

Liselott Kling är enhetschef på Ockelbo kommun - Samarbetet med Elis har alltid fungerat bra. Så även i år. Att leveranserna flyter på bra utan störningar är kritiskt - om inte personalen har tillgång till rena kläder blir det snabbt en arbetsmiljöfråga. På grund av den ökade smittriskan i och med coronapandemin har vi förändrat delar av våra rutiner, och behövde snabbt öka antalet plagg till vår personal, för att de skulle kunna göra mer frekventa plaggbyten. Det kunde Elis leverera på utan problem. Vi är även mycket nöjda med den nya kollektionen kläder som kom förra året.

LJUSDALS KOMMUN

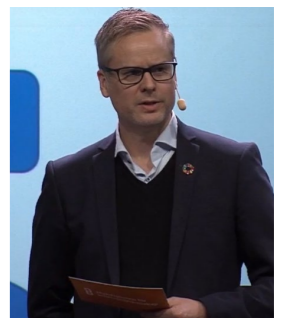
 OCKELBO
KOMMUN

Om kundrelationer i kristid

Pandemin har skapat närmare kundrelationer, vilket ökat förståelsen för vår cirkulära affärsmodell. Platschef Lars Melin i Ockelbo berättar:

- I och med pandemin har vi kommit kunden närmare, vilket har gett kunden en större förståelse för den cirkulära affären i stort. I första hand har det handlat om hur man hanterar infekterat gods och till exempel tillgång på vattenlösliga påsar, rutiner som inte är nya för oss, men som nu blivit mer kända för kunden.

- Vi har definitivt i pandemins spår - i kundens ögon - fått en högre status som samhällsviktig aktör, med vårt dubbla fokus på hygien och hållbarhet. Det har vi fått bekräftat vid flertalet möten med operativt ansvariga för logistik inom sjukvården.

Lars Melin - platschef Ockelbo

Fiberriktning: framåt

Textilierna utgör själva kärnan i vårt erbjudande. Men de står också för en dryg fjärdedel av vårt totala klimatavtryck. Att göra hållbarare textilval, förlänga textiliernas livslängd och hitta återvinningslösningar för våra kasserade textilier är därför några av våra viktigaste utmaningar.

Textiltillverkningen i världen ökar snabbt, samtidigt som de textilierna som produceras används allt mindre. Idag härrör 10 procent av de globala utsläppen av växthusgaser från textilindustrin och andelen ökar snabbt. Omkring 80 procent av ett plaggs klimatpåverkan sker under produktionsfasen, med stor belastning vad gäller användning av vatten, kemikalier och land.

Frågan vad som är en hållbar textil har inget självklart svar. Det kan gå åt omkring 10 000 liter vatten för att producera ett enda kilo bomull. Polyester, världens vanligaste textilmaterial, tillverkas fortfarande mest av råolja. Båda materialen har fantastiska egenskaper som är svåra att ersätta, men båda har också sina problem ur hållbarhetssynpunkt. Vi har därför utarbetat en definition för mer hållbara textilier, som med hänsyn till både fiberval och tillverkning från 2021 och framåt ska vägleda oss mot en alltmer hållbar textilportfölj.

Vi gör en aktiv miljöinsats varje gång vi inte köper in ny textil, utan istället fortsätter att använda befintliga produkter som lever upp till våra strikta krav på kvalitet och renhet. Därför är vi mycket måna om att tvätta och hantera våra produkter på rätt sätt så att de kan cirkulera mellan våra kunder och oss så länge som möjligt. Vi synar produkterna innan de lämnar tvätterierna, lagar och tar hand om kvalitetsbrister innan produkten når kunden igen. Genom att förlänga livslängden på våra plagg minskar vi behovet av att köpa nytt. Det är en vinst för både miljön och plånboken.

Bara någon enstaka procent av världens textilavfall återvinns. Från 2025 ställs krav på att textilavfall ska samlas in för återvinning i hela EU och frågan om producentansvar diskuteras inom EU och i Sverige. Vi välkomnar styrmedel som gynnar en cirkulär ekonomi och fortsätter att ta steg i förverkligandet av vår vision om att kunna få in nya textilier med återvunnet innehåll från våra egna flöden.

Så tar vi ansvar

Transparens och kontroll uppströms

- Alla leverantörer måste underteckna vår uppförandekod, som omfattar etisk, social och miljömässig hänsyn.
- Elis gör årliga leverantörsutvärderingar både på nationell nivå och koncernnivå.
- Vi utför revisioner enligt internationella standarder med hjälp av en tredje part. Resultaten klassar leverantörerna som gröna, gula, eller röda, där de två senare kräver fördjupad uppföljning och omrevision.

Textiliernas miljö- och klimatpåverkan

- Vår cirkulära modell sätter användarfasen i centrum. Med rätt kombination av materialval, design, tvättprocess och sömnadskonst för att laga mindre skador, ser vi till att varje textilartikel nyttjas så mycket som möjligt innan den kasseras.
- Vi har utvecklat en definition av "hållbar textil" som ska

vägleda våra inköp från 2021 och framåt.

- Alla våra plagg och mattor är chipmärkta för full spårbarhet. Spårbarheten möjliggör både effektivare flöden mellan oss och kunden, men kan också ge förutsättningar för mer återbruk och återvinning framåt.
- Vi driver på för mer cirkulära offentliga upphandlingar genom att dela med oss av vår erfarenhet och kompetens, t ex genom vårt engagemang i Gröna Städernas Hållbarhetskommission.

Textilåtervinning

- De textilier vi inte längre kan nyttja ska återbrukas eller återvinnas i första hand. I sista hand går kasserade textilier till energiåtervinning.
- Genom att styra mot mer återvunnet innehåll i de textilier vi köper, bidrar vi själva till efterfrågan på textilåtervinningslösningar.
- För att driva utvecklingen av textilåtervinningsindustrin medverkar vi i olika forskningsprojekt och utvecklings-

samarbeten, tillsammans med aktörer både uppströms och nedströms om oss.

- Vår samarbetspartner Reused Remade syr om alla våra uttjänta lakan och påslakan till resurssmarta bärkassar.
- Kasserade vita textilier av polyester/bomullsblandning blir till ny textilråvara i Södras återvinningsprocess Once-More™.
- Vi är projektpartner till SIPTex, en optisk textilsorteringsanläggning i Malmö som togs i drift hösten 2020.
- Vi har medverkat i dialog med regeringens utredning om producentansvar för textil och gett inspel till Delegationen för Cirkulär Ekonomi.

Hållbar textil är inget absolut begrepp, men vår strävan är att i varje steg göra mer hållbara textilval. Vår definition av "hållbar textil" vägleder våra val från 2021 och framåt, och innebär en produkt som är:

- miljömärkt*, och/eller
- innehåller minst 50% hållbara fibrer**

*Miljömärkt

- Nordic Ecolabelling of Textile, hides/skins and leather Version 4
- EU Ecolabel 2014/350/EU
- Bra Miljöval Textil Kriterier 2012 (kategori fiber och beredning)
- GOTS, eller annan certifiering av typ 1 (enligt ISO 14024)

**Hållbara fibrer

- Better Cotton Initiative (BCI)
- Ekologisk bomull
- Återvunnen fiber
- Regenererad fiber
- Biosyntetisk fiber

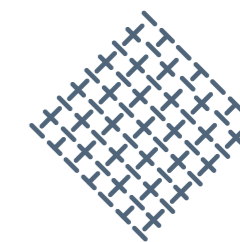
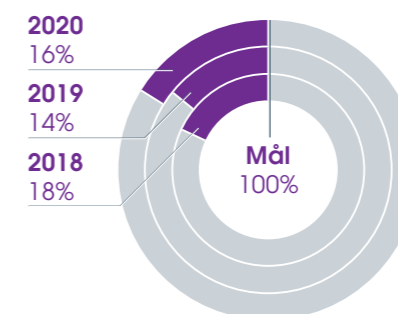

Läs mer om våra prioriterade mål och delmål i Agenda 2030 på sidan 60-61.

Hållbara textilier

2030 köper vi bara textilier som är miljö-
märkta och/eller innehåller minst 50%
hållbara fibrer

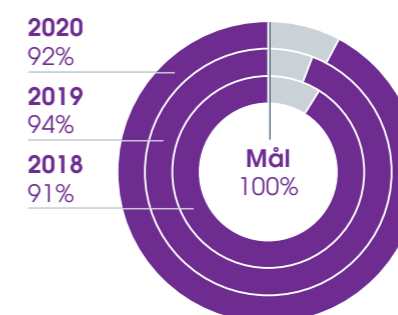
2020 köpte vi 16% hållbara
textilier

Hållbara textilier

2030 har vi miljömässigt
hållbar textilproduktion hos
alla våra leverantörer

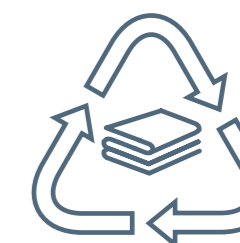
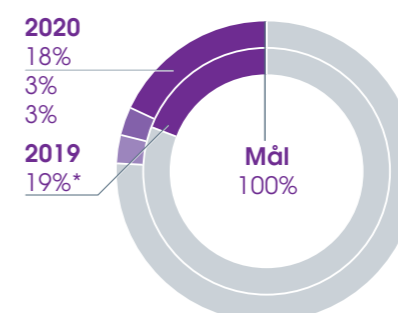
2020 täcktes 92% av
koncernens textilköp av god-
kända CSR-utvärderingar

Textilåtervinning och -återbruk

2030 går alla våra kasserade
textilier till återbruk eller återvinning

2020 gick 21% av våra
kasserade textilier till återbruk
(samma funktion: 3%, annan
funktion: 18%) och 3 % till
materialåtervinning.

- Återbruk, annan funktion
- Återbruk, samma funktion
- Materialåtervinning

Ett B-lager i A-klass

Upphandlingar inom vårdsektorn löper i snitt på fyra år, och det har hittills varit vanligt att ny upphandlingstid betyder ny beställning av nya plagg. Men livslängden på kläderna är avsevärt längre än fyra år. Alltså skickas fullt funktionsdugliga plagg tillbaka till våra tvättanläggningar. Där går vi igenom alla kläder, lägger på hyllan och får på så vis ett lager med tiotusentals hela och rena plagg. Dessa textilstocker har vi lite slarvigt kallat "B-lagret".

– Egentligen är det ett guldlager, säger Tony Anttila som är platschef på tvätteriet i Torup i Halland. Vi vet ju att det bästa vi kan göra ur resurs- och klimatsynpunkt är att använda våra textilier till max, vilket våra klimatbokslut tydligt visar.

Våren 2020 blev tvätteriet i Torup kontaktade av en kommun som tidigare tvättat själva. De sökte en partner som kunde leverera både plagg och tvättservice, och var i behov av 9000 plagg. Helst ganska snabbt. Nio tusen är en hög siffra, men

med vetskapen om hur B-lagret såg ut började Tony söka där.

– B-lager finns på flera av våra anläggningar, berättar Tony. Genom ett samarbete mellan lagren i Torup och Eskilstuna tog det bara två veckor att få fram alla de 9000 efterfrågade plaggen – från våra lager! Det är en vinst både miljömässigt och ekonomiskt. Inte ett enda nytt plagg behövde produceras, vilket sparar oerhört stora resurser. Att vi så snabbt kunde hjälpa kunden att starta upp visar också vilket starkt samarbete som finns inom organisationen. Det är häftigt!

Den snabba lösningen ovan är ett lysande exempel på hur hållbarhets- och affärsnytta går hand i hand och ett sätt vi gärna vill se mer av framöver. Att låta redan producerade textilier utgöra grunden för nya affärer är ett smart sätt att göra det mesta av vår cirkulära affärsmodell – för både kund och klimat.

Tony Anttila, Platschef

Gröna mattor i alla färger

Entrémattor är modesta vardags-hjältar som fångar damm och smuts, suger upp fukt, minskar risken för halkolyckor, håller golven i lokalerna rena och torra, och minskar slitaget på golven och behovet av städning. I samband med tvätt tar våra egna vattenreningsverk hand om all smuts och föroreningar som fastnat i mattorna.

600 miljoner PET-flaskor säljs varje år i Sverige. En miljon plastflaskor tillverkas per minut över hela världen – de flesta av fossil olja. Idag återvinns mindre än hälften av alla PET-flaskor globalt, och alltför många hamnar fortfarande på soptippar och i naturen. Genom att använda återvunnen PET, t.ex. i tuften på mattor, tas denna resurs omhand på ett mer ansvarfullt sätt och beroendet av jungfrulig fossil råvara minskar.

Sedan 2017 har textilluggen i våra mattor med tryck, s.k logotypmattor, bestått av 50% återvunnen PET från plastflaskor. 2020 tog vi nästa kliv och ökade det återvunna innehållet till 100%. Det motsvarar en ökning från 32 till 64 återvunna PET-flaskor per kvadratmeter matta. Sammanlagt under 2020 har våra inköp av logotypmattor motsvarat nära 240 000 återvunna PET-flaskor.

Både vårt mest prisvärda alternativ DirtTech-mattan och våra Premium-mattor tillverkas av

Econyl®, som är regenererad nylon av konsumentavfall, spöknät från haven och industriavfall. 2020 köpte vi 14 725 mattor innehållande över 27 ton återvunnen textil bara för dessa produktserier.

Exklusiv för Elis är MicroTech-mattan, med oslagbar kapacitet att binda damm och absorbera väta. 47% av mattans lugg består av återvunnet innehåll. 2021 lanserar vi en ny matta med samma goda egenskaper, men med hela 99% återvunnen tuft.

Arbetet med våra leverantörer för att fortsätta höja hållbarhetsprestandan i vårt matt-erbjudande går framåt. Men än kvarstår stora utmaningar, inte minst med mattornas undersida av nitrilgummi. Här finns på marknaden ännu inga alternativ med mer hållbara material och inte heller några återvinningsmöjligheter.

Pia Rasmussen
Teamledare Torup

Vad har Corona-krisen inneburit för dig?

"Personligen känner jag mig trygg även om jag såklart tänker mer på hur jag förhåller mig till mina kollegor när det kommer till att hålla avstånd. I mina dagliga uppgifter har vi rutiner på plats sedan tidigare som jag känner mig trygg med."

Katalog för mer hållbara val

För att komma närmare målet om 100 procent hållbara textilköp 2030 uppdaterade vi katalogen för vårt erbjudande inom arbetskläder.

Katalogen är ett viktigt verktyg som både inspirerar till dialog med kunden och genererar fler hållbara affärer. I samband med lansering anordnar vi även interna utbildningar för att höja vår kompetens inom textil och hållbarhet.

Fokus för uppdateringen av årets katalog var att synliggöra och presentera hållbara alternativ. En kollektion som vi lyfter fram i katalogen är Fristads Green kollektion. I den har samtliga produkter en miljövarudeklaration, en så kallad EPD (Environmental Product Declaration) som redovisar plaggens totala miljöpåverkan från skiss till lagerhylla.

– Bra arbetskläder skyddar människor, men det ska inte ske på bekostnad av miljön. Genom att ta fram en EPD vill vi sätta en standard som hela branschen kan använda för att minska sin påverkan på miljö och klimat. Miljövarudeklarationen (EPD) är ett verktyg som genom att presentera fakta om vilken typ av påverkan plagget har på miljön vägleder kunder, inköpare och ansvariga för offentlig upphandling att fatta mer insiktsfulla beslut och göra medvetna val för att minska sin miljöpåverkan, säger Lene Jul, Product Management Director på Fristads.

En viktig del i vårt arbete för att optimera och hålla ett vitalt sortiment för marknaden är att jobba nära våra produktutvecklare på huvudkontoret i Paris. Lika viktigt är det att arbeta nära våra strategiskt utvalda leverantörer för att säkerställa att plaggen klarar industrivätt och våra krav på lång livslängd.

En utmaning med arbetskläder, speciellt inom personlig skyddsutrustning (PPE) är att säkerheten och skyddet för bäraren alltid måste komma först. I dagsläget finns inte

svar och lösningar för hur alla PPE-produkter i vår portfölj ska kunna uppnå vårt mål om 100% hållbara textilier 2030. Men med en klar ambition kan vi prioritera, påverka och bidra till lösningar som driver utvecklingen framåt.

I vårt dagliga arbete med hållbarhetsarbetet är våra mantran:

- ▶ Rätt fiber till rätt plagg
- ▶ Lång livslängd och reparera mera
- ▶ Samarbeta och driva utvecklingen framåt

Jackan ur kollektionen Fristads Green är tillverkad av 65 procent återvunnen polyester och 35 procent Lyocell. Här visas den av produktchef Annica Paulsson-Haglund och projektledare Gabriella Engström.

Cirkulära samarbeten

Cirkulära lösningar för textil är ett högaktuellt ämne, och nya krav och strategier för cirkularitet och återvinning för textil är under utveckling både i Sverige och EU. För oss är det viktigt att bidra till att sluta fler cirklar och bevara värdet i textilierna så länge som möjligt.

Bäddtextilier som blir bärpåsar

När vi i vår cirkulära affärsmodell erbjuder textil som tjänst, vill vi också att det material som inte längre uppfyller våra kvalitetskrav kan gå vidare som ny råvara i nästa resurscirkel.

En sådan resurscirkel befästes 2020 tillsammans med Reused Remade, som nu tar hand om Elis kasserade lakan. Genom att tillverka tygpåsar av gamla hotellakan kan CO2-utsläppen minska med upp till 93 procent och vattenförbrukningen med 1900 liter, jämfört med en tygpåse av nyproducerad bomull.

– Enligt vår livscykelanalys är vår påse det bästa alternativet av flergångspåsar. Tillsammans sparar vi enorma mängder naturresurser genom att förädla och förlänga livscykeln på redan producerade textilier, säger Pia Walter, medgrundare av Reused Remade.

Textilsortering blir ny länk i värdekedjan

Siptex är världens första automatiska storskaliga anläggning för textilsortering.

Anläggningen, som byggts hos Sysav i Malmö, togs i drift hösten 2020. Den sorterar textil efter färg och fibersammansättning med hjälp av nära-infrarött ljus, vilket genererar rena textilfraktioner för olika återvinningsprocesser. Därmed har en hittills saknad länk i värdekedjan för textilåtervinning etablerats, som möjliggör mer storskaliga satsningar på cirkulära textilflöden. Siptex står för "Svensk innovationsplattform för textilsortering" och finansieras av Vinnova. Projektet leds av IVL Svenska Miljöinstitutet och Elis medverkar i projektkonsortiet, bestående av forskningsinstitut, myndigheter och aktörer från olika delar av värdekedjan för textil.

Siptex projektkonsortium:

Boer Group
ECO TLC
Elis Textil Service
Gina Tricot
H&M
Human Bridge
ICA
IKEA
IVL Svenska Miljöinstitutet
KappAhl
KEMI

Kretslopp och Vatten
Malmö Stad
Myrorna
Naturvårdsverket
Re:newcell
Röda Korset
Stadium
Stockholm Vatten och
Avfall
Sysav

Textil till välgörenhet

Under året har vi skänkt textilier till organisationer som Frälsningsarmén, Reningsborg Second Hand, Human Bridge och Skånes Stadsmission.

Vi letar ständigt efter återbruks- och återvinningsmöjligheter till de textilier som inte längre kan användas i vår egen verksamhet. Det resurs-smartaste är att förlänga livslängden på produkterna, t ex genom att skänka dem till välgörenhet. På så sätt bevaras materialvärdet och produkterna kommer till fortsatt nytta.

Till Skånes Stadsmission skickade vi strax innan jul jeans och barnfiltar. Filtarna delades ut som julklappar till barnfamiljer och jeansen gick till Stadsmissionens REMAKE. REMAKE är Stads-

missionens eget varumärke som tillverkar nya produkter av gamla textilier. Intäkterna för de nya produkterna går till att finansiera deras verksamhet – ett bra sätt att värna om både miljön och varandra.

Från blandmaterial till viskos

Tillsammans med Södra fortsätter vi skala upp ett annat långvarigt återvinningssamarbete.

Med Södras unika teknik OnceMore™ kan den vanligaste materialblandningen, bomull och polyester, separeras och materialåtervinnas. Den rena bomulls-

fibern blir därefter råvara till ny cellulosatextil, som viskos eller lyocell, och möjliggör därmed mer cirkulära materialflöden.

Hittills har Elis Sverige lämnat omkring 50 ton kasserad textil för återvinning hos Södra.

Shqipe Beqiri
Produktionsledare Torup

Vad har Corona-krisen inneburit för dig?

"Jag har respekt för situationen. Men vi hanterar Coronatvätten på samma sätt som vi gör med all risktvätt. Vi har skyddsutrustning till alla medarbetare och informerar och påminner regelbundet om hur man ska använda den, vilket jag tror bidrar till att vi känner oss trygga."

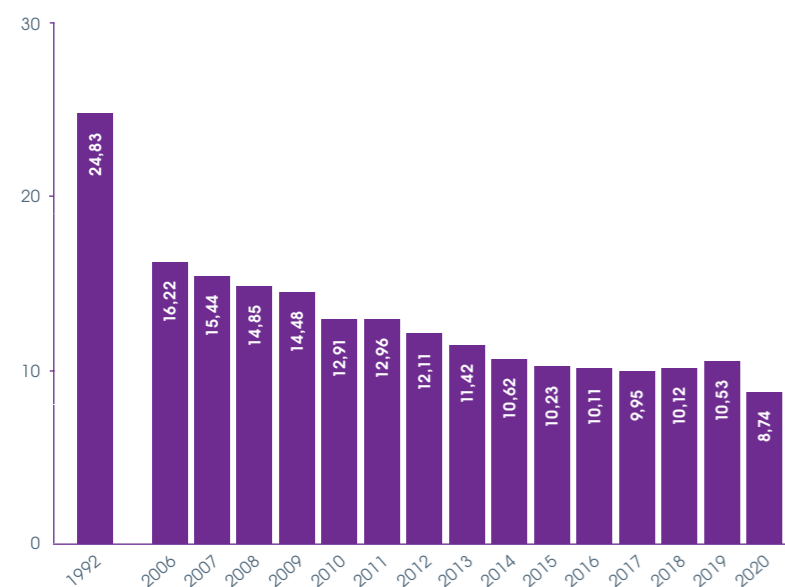
Minskad kemikalieförbrukning

2020 minskade vi vår förbrukning av tvättkemikalier med 17 procent per kilo tvätt, jämfört med 2019. Sedan vi började mäta 1992 har vi mer än halverat förbrukningen. Av den totala mängden tvättkemikalier vi använder idag är 73 procent miljömärkta.

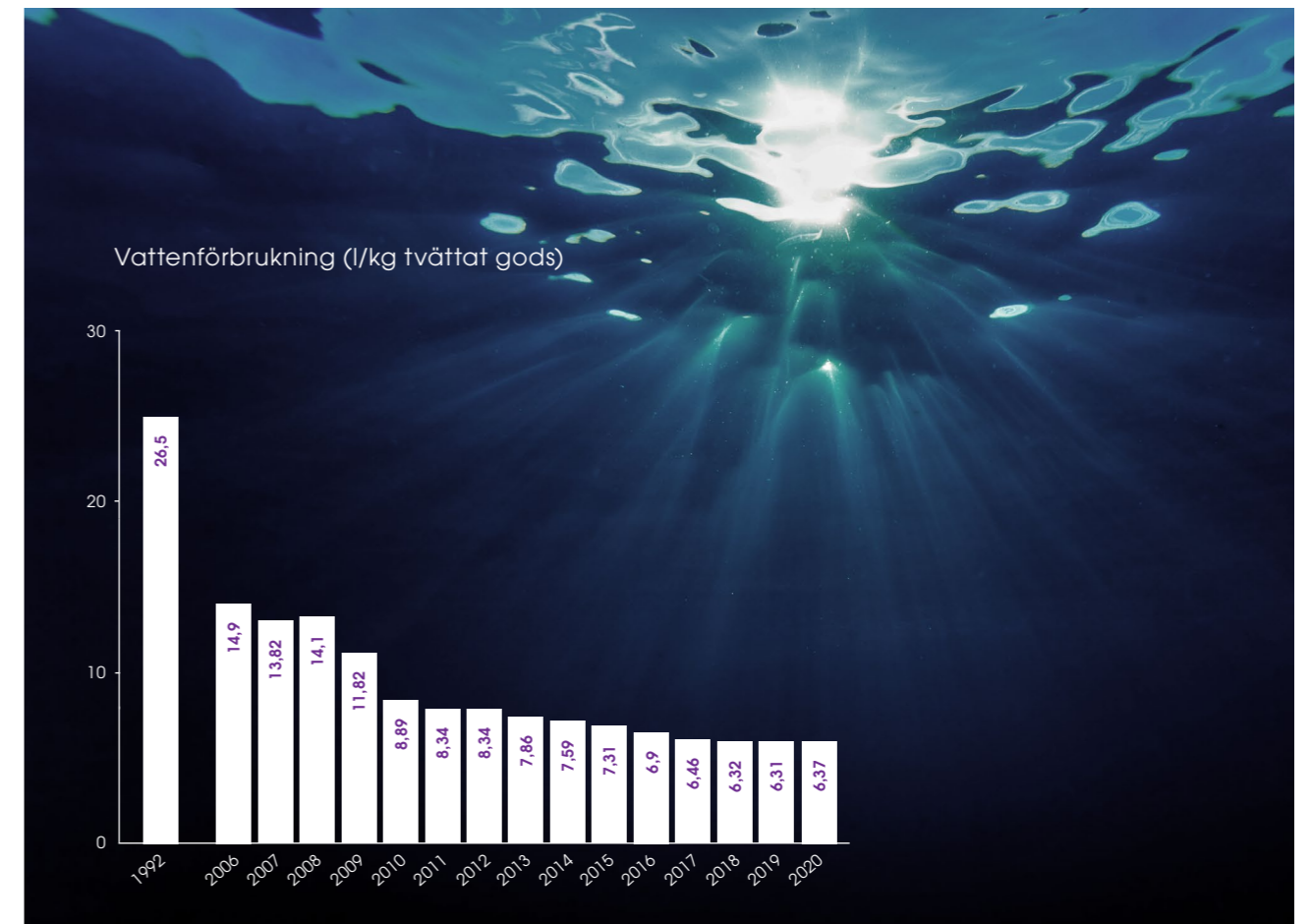
Det är en utmaning att minimera förbrukningen av tvättkemikalier utan att tumma på kvaliteten. Vilken typ och mängd av kemikalier som krävs beror på flera faktorer, exempelvis vilken fibertyp textilierna består av, vad smutsen består av, tvätttemperatur och tvättvattnets egenskaper. Våra tvätterier har finstämda doseringssystem och vi arbetar ständigt med att optimera våra tvättprogram

så att mängden kemikalier är anpassad för varje tvätt.

Vårt arbete med minskad kemikalieförbrukning är viktigt för att leva upp till Svanens krav. Kemikaliekraven är utformade för att minska den totala miljöbelastningen samt begränsar miljöfarliga ämnen per kilo textil, och i den senaste kriterieversionen från Svanen skärptes dessa krav ytterligare.

Kemikalieförbrukning (g/kg tvättat gods)

Vår vattenanvändning

När vi frågar kunder och andra intressenter om vår viktigaste miljöpåverkan hamnar frågor om vatten högt upp på listan. Det är ganska naturligt att fråga sig hur mycket vatten vi använder samt vad vi släpper ut i avloppsvattnet, då vi trots allt är landets största tvätteriverksamhet.

Även i vår moderkoncern är vattenfrågan central, och Elis Group har som mål att halvera sin vattenanvändning fram till 2025. Men i Sverige är vatten ingen akut bristvara, som exempelvis i södra Europa. För oss blir vattenfrågorna inte minst tätt knutna till effektiviteten i våra processer. Genom smart användning av vatten kan vi använda mindre energi och minska vår klimatpåverkan.

Varje dag mäter vi vatten-, energi-, och kemikalieförbrukning per kilo tvättat gods på alla våra anläggningar. Varje dag går vi balansgång på gränsen för hur mycket vi kan pressa ned mängden vatten och tvättmedel som krävs för att tvätten ska bli ren. Och det lönar sig. Sedan 1992 har vi minskat vattenanvändningen per kilo tvätt med 76 procent.

Alla våra mattväterier och flera av tvätterierna som hanterar arbetskläder från industrin har egna vattenreningsverk, totalt 12 stycken. Det innebär att vattnet vi använder kan släppas tillbaka utan att belasta de kommunala avloppsreningsverken, och de föroreningar i form av exempelvis tungmetaller, kemikalier och mikropartiklar som följer med smutsvattnet tar vi hand om på ett ansvarsfullt sätt.

Höjda ambitioner, sänkt klimat- påverkan

Omkring 90 procent av vårt koldioxidavtryck kommer från energianvändningen i våra tvätterier, textilierna vi köper in och våra transporter. Därför fokuserar vi på att ställa om till fossilfria energikällor och drivmedel, effektivisera våra processer, välja mer hållbara textilier och vårda dem så ömt vi kan.

Omställningen till en fossilfri ekonomi tar fart, med höjda klimatambitioner från enskilda stater, på EU-nivå och i näringslivet. Samtidigt styrs kapitalet i allt snabbare takt bort från den fossila ekonomin. Under pandemiåret 2020 har vi faktiskt sett detta ännu tydligare. Industriledare, beslutsfattare och investerare är samstämmiga: återuppbyggnaden av ekonomin blir grön.

Cirkulära affärsmodeller – som vår – är avgörande för att världen ska ha en chans att stävja klimatkrisen. En nyckel till att sänka klimatpåverkan från textil är att använda varje enskilt plagg, matta och lakan så mycket som möjligt.

Genom att dubblera antalet användningar kan det totala klimatavtrycket från ett enskilt plagg halveras. Att erbjuda textil som tjänst är något som vi har lång erfarenhet av.

Sedan tidigt 90-tal jobbar vi dagligen med att effektivisera driften av våra tvätterier, vilket sparar både kostnader och minskar vårt klimatavtryck. 2030 ska alla våra verksamheter drivas helt fossilfritt. Det är en omställning som redan pågått under flera år, och där vi nu trappar upp takten. Under 2021 inleder vi också resan mot att få våra klimatmål godkända som Science Based Targets.

Så tar vi ansvar

Textilvalen

- Med våra specialistkunskaper kan vi hjälpa varje kund välja rätt material och produkter, för att minimera resursanvändningen och klimatpåverkan.
- Att använda varje textilartikel optimalt och förlänga livslängden är A och O. Därför tvättar vi skonsamt, lagar och återbrukar så långt det är möjligt.
- Vi driver aktivt utvecklingen och tillgången på mer resursnåla textilier tillsammans med våra leverantörer och kunder.
- Vi efterfrågar och prioriterar miljömärkta textilier, återvunnet innehåll och förnybara alternativ.
- Vi samarbetar genom värdekedjan för att kunna sluta fler cirklar vad gäller textilierna, genom att bidra med både kunskap och material.

Driften av våra tvätterier

- Vi mäter förbrukning av bränsle, el, vatten och tvättmedel i våra tvätterier dagligen. Vi försöker ständigt effektivisera våra processer.
- Vi använder bara elektricitet från vattenkraft.
- Åtta av våra anläggningar använde 2020 förnybara energikällor. 2021 växlar ytterligare sex anläggningar till fossilfritt bränsle.
- Med tekniska hjälpmedel som chipmärkta, smarta garderober och ruttplaneringsverktyg optimerar vi flödena mellan kunderna och våra tvätterier. Det minskar resursförbrukning och lagerhållning och därmed vårt och kundens fotavtryck.

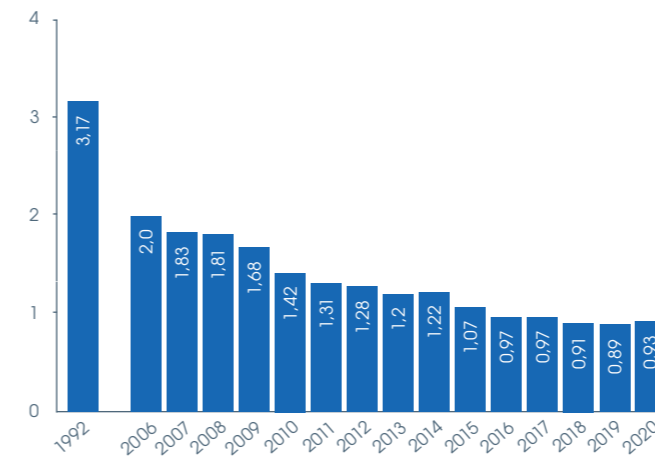
Transporterna

- 41 procent av vår fordonsflotta är fossiloberoende.
- Vi har fordon som kör på el, biogas, flytande biogas, HVO och etanol.
- Med omkring 75 000 leveransadresser är ruttoptimering och samlastning ett alltid pågående förbättringsarbete.
- Våra chaufförer är utbildade att köra bränslesnålt.
- Vi styr vår tjänstebilspolicy mot primärt laddbara fordon.
- 2020 anslöt vi oss till Fossilfritt Sveriges Transportutmaning, med målet att senast år 2030 endast utföra och köpa fossilfria inrikestransporter.

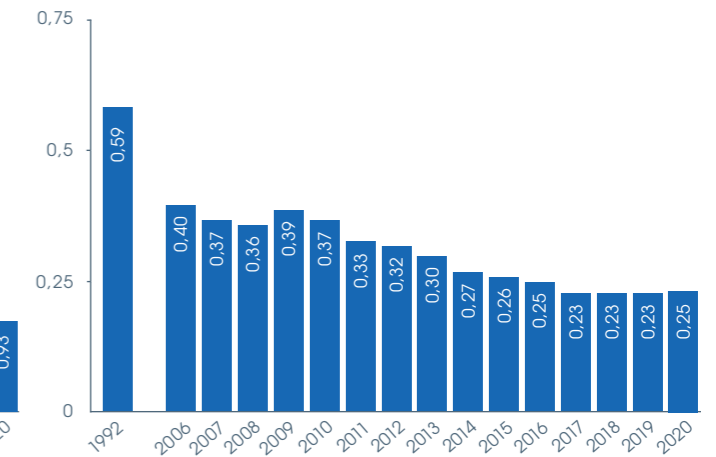

Läs mer om våra prioriterade mål och delmål i Agenda 2030 på sidan 60-61.

Energiförbrukning (kWh/kg tvättat gods)

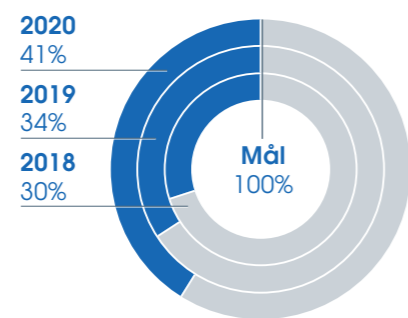
Elförbrukning (kWh/kg tvättat gods)

Fordonsflotta

2030 har vi en fossilfri fordonsflotta

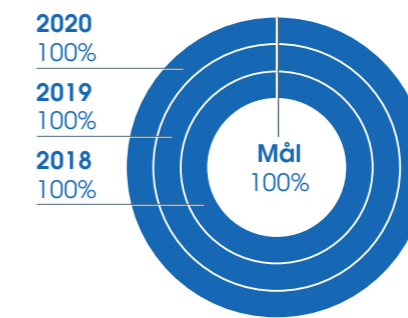
2020 hade vi 41% fossiloberoende fordon.

EI

2030 driftar vi våra tvätterier fossilfritt

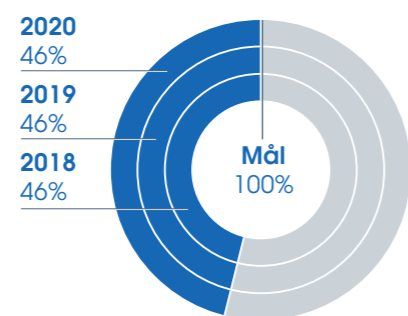
Sedan 2018 använder vi 100% fossilfri el och från 2020 använder vi enbart el från vattenkraft.

Energi

2030 driftar vi våra tvätterier fossilfritt

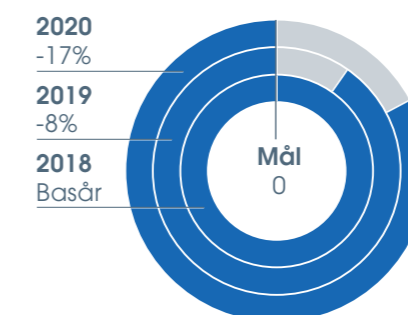
2020 använde vi 46% förnybar energi på våra tvätterier.

Värdekedja

2035 har vi nollutsläpp genom hela vår värdekedja

2020 var vårt klimatavtryck i scope 1+2+3 36 695 ton CO₂e, vilket motsvarar 0,55 kg CO₂e per kilo tvätt, eller 17,5 ton CO₂e per omsatt MSEK.

Vårt tredje klimatbokslut

Mellan 2018 och 2020 minskade vi våra utsläpp av växthusgaser med 17 procent. Omkring 90 procent av vår totala klimatpåverkan kommer från textil, energi och transporter.

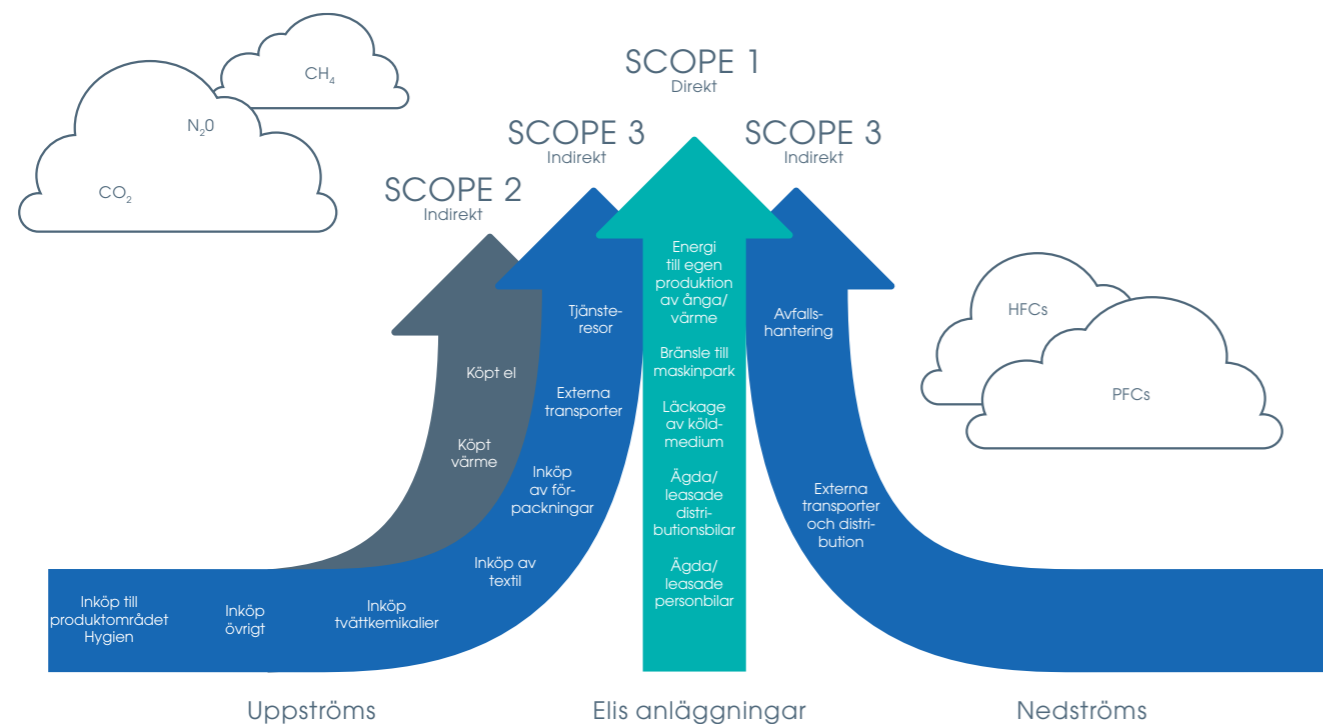
2019 satte vi långsiktiga klimatmål för nettonollutsläpp, både i vår egen verksamhet och genom hela vår värdekedja, med 2018 som basår. Våra årliga klimatbokslut kartlägger utsläpp i hela värdekedjan, inklusive det som i Greenhouse Gas Protocol kallas scope 3, det vill säga avtrycket från aktiviteter utanför vår egen kärnverksamhet, till exempel kopplade till våra inköp, externa transporter, och avfallshantering. Det ger oss en så komplett bild som möjligt av vårt klimatavtryck och belyser fördelningen mellan vår direkta och indirekt påverkan. Omkring två tredjedelar av våra utsläpp återfinns i scope 3.

Avtrycket från inköpta textilier är det område där vi uppnått störst förbättringar jämfört med 2018, motsvarande en minskning med 42 procent. Detta är först och främst en effekt av minskade inköp av textilier.

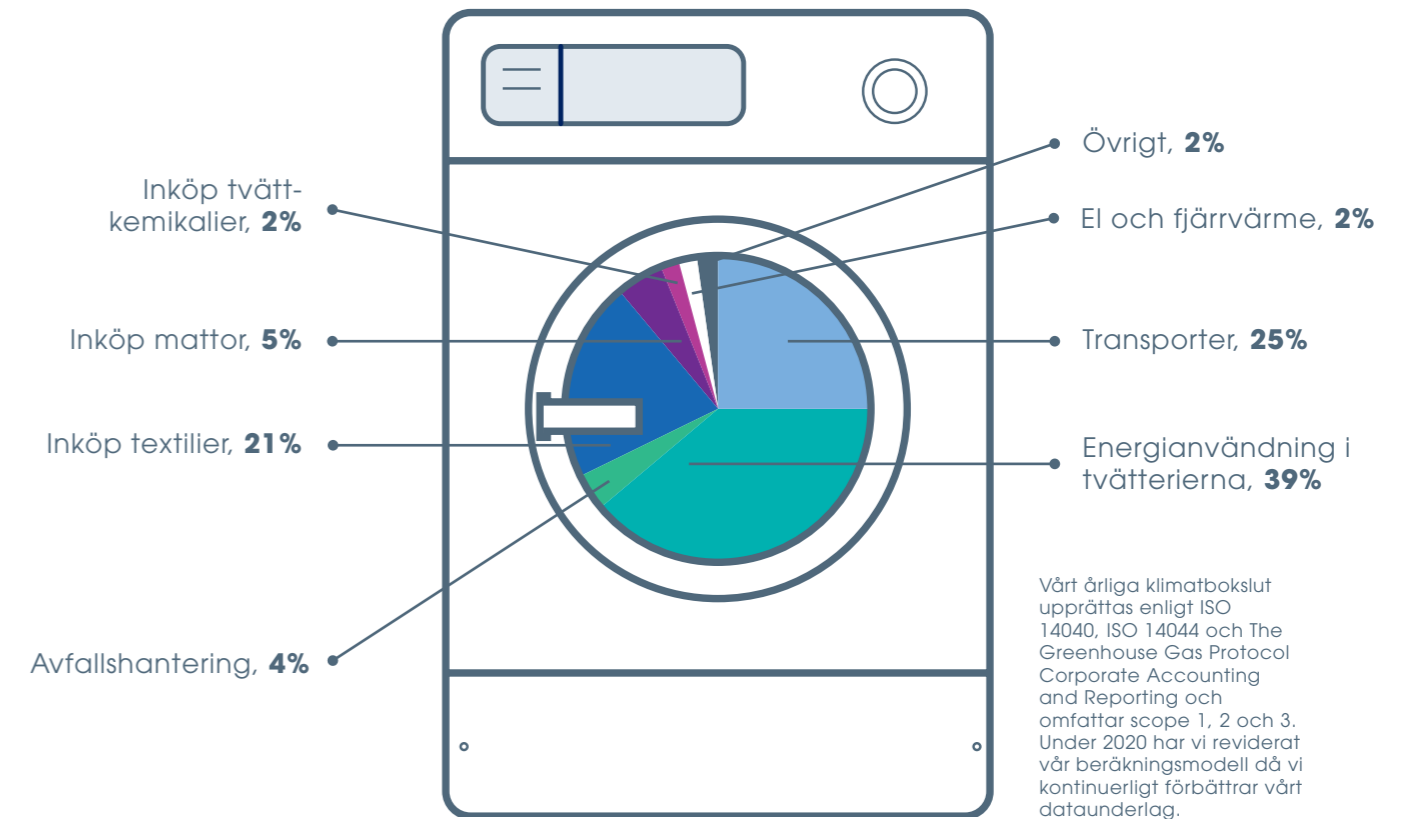
– Genom att varje plagg används på ett optimalt sätt, och lever så länge som möjligt i flödet mellan oss och kunderna kan vi minska inköpen av textilier som 2020 står för runt 21 procent av vårt klimatavtryck. Bokslutet visar tydligt klimatnyttan av mer cirkulära affärsmodeller, säger Lina K Wiles, hållbarhetschef.

Elis Sverige vill vara drivande i att minska textilbranschens klimatavtryck, bland annat som aktiv medlem i nätverket Swedish Textile Initiative for Climate Action (STICA).

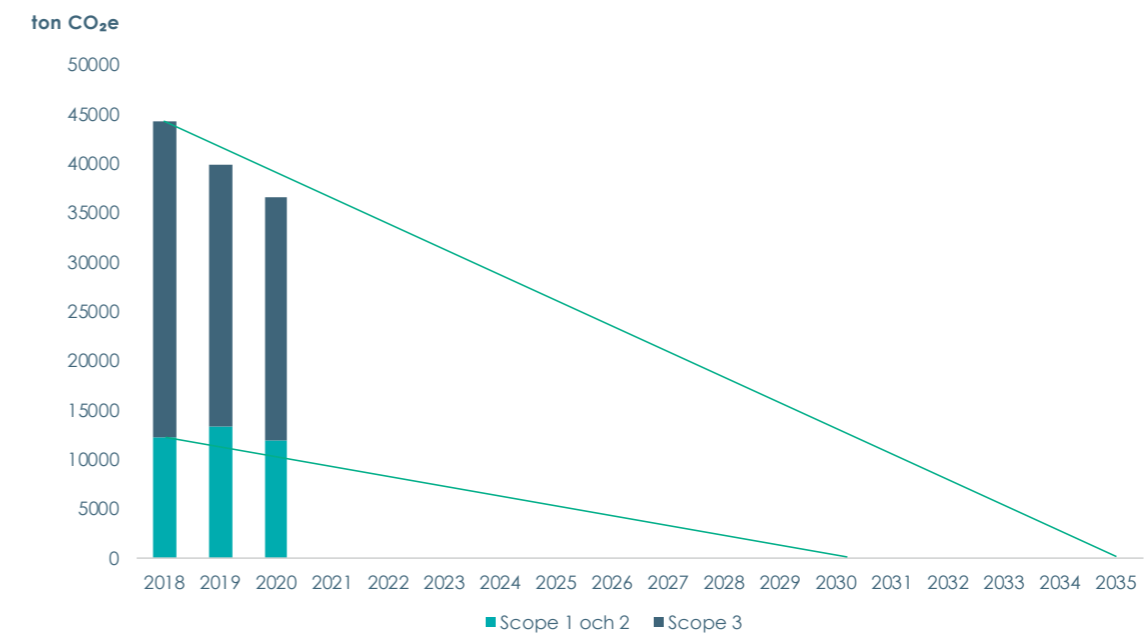
Vårt koldioxidavtryck för 2020 var 36 695 ton CO₂e, vilket motsvarar 0,55 kg CO₂e per kilo tvätt, eller 17,5 ton CO₂e per omsatt MSEK. Jämfört med basåret 2018 har vår klimatpåverkan per kilo tvätt minskat 5%. Per omsatt MSEK är minskningen 13 procent. Så långt håller vi därmed en utsläppsminskningstakt i linje med våra långsiktiga klimatmål.

Vårt klimatavtryck 2020

Våra årliga klimatavtryck från basåret 2018, uppdelat på direkta utsläpp (scope 1+2) samt indirekta utsläpp (scope 3).

Trendlinjerna visar den linjära minskningstakt som krävs för att nå målen om nollutsläpp.

Fossilfritt tvätteri i Örebro

I slutet av augusti 2020 bytte vår anläggning i Örebro energislag från olja till fjärrånga. Bytet innebär att koldioxidutsläppen reduceras med mer än 500 ton årligen.

Fjärrångan kommer från ett av Sveriges största värmeverk, Åbyverket, som ägs av E.On och som ligger cirka 300 meter från vår anläggning.

– Det är väldigt roligt att vi nu kan leverera hundra procent förnybar ånga till Elis. Vi är jätteglada över att tillsammans kunna bidra till en väsentligt minskad klimatpåverkan, säger Lennart Karlsson, försäljningschef på E.On.

Satsningen på fjärrånga i Örebro möjliggörs delvis genom Klimatklivet, ett investeringsstöd från Naturvårdsverket, och är ett viktigt steg mot vårt mål om klimatneutrala tvätterier senast 2030.

Björn Persson, tf. Kommunikationschef E.On, tillsammans med Per-Christian Nilsson, Platschef Örebro, vid installationen av fjärrånga till anläggningen.

Offentlig upphandling – hävstång eller broms för hållbarhet?

Den offentliga sektorn är en kraftfull kravställare och hävstång i omställningen till ett mer hållbart samhälle. Åtminstone i teorin.

Varje år görs upphandlingar för omkring 700 miljarder kronor inom offentlig sektor. I februari 2020 publicerade Gröna Städers Hållbarhetskommission en rapport som visade hur brister i upphandlingsprocesserna kan göra att kommunerna snarare håller marknaden tillbaka, än bidrar till en ökad takt i omställningen.

– Genom att sätta fokus på funktion och hyrlösningar kan vi erbjuda rätt kvalitet, bekvämlighet och miljöprestanda som bidrar till kundens egna hållbarhetsmål. Men det är inte alltid vi har någon fördel i upphandlingsprocesser av att som leverantör ta stort hållbarhetsansvar, med vårt fokus på livscykelperspektiv och cirkulära affärsmodell, förklarar Lina K Wiles, hållbarhetschef på Elis Sverige och ledamot i Hållbarhetskommissionen.

Undersökningen byggde på djupintervjuer med kommunala tjänstemän och utgick från exemplet

upphandling av arbetskläder. Flera utvecklingsområden utkristalliserades, bland annat tydligare politisk styrning, bättre statligt stöd anpassat till normalstora kommuners kapacitet, samt större fokus på tidig dialog och utrymme för samverkan.

– Ska Sverige lyckas med sina högt uppsatta ambitioner när det gäller hållbarhet och Agenda 2030 måste samhällets aktörer börja tänka mer cirkulärt och mer hållbart. Det kommer att kräva både mod och innovationer. Kommuner måste våga använda den kraft som offentlig upphandling innebär, sade Anna Ljungdell, ordförande Hållbarhetskommissionen, i samband med rapportsläppet.

Rapporten finansierades av Vinnova och finns på Gröna Städers hemsida.

Gröna Städers Hållbarhetskommission 2019-2020:

Anna Ljungdell, Ordförande
Johan Cronström, Huvudsekreterare
Roger Tiefensee, Flens kommun
Pär Larshans, Ragn-Sells
Peter Nohrstedt, SKL Kommentus
Dag Duberg, Tarkett
Terje Johnsson, AFRY
Lina K Wiles, Elis Textil Service

Fossilfri fordonsflotta i Eskilstuna

I januari togs 15 nya miljöklassade fordon i bruk i Eskilstuna, vårt största tvätteri. Därmed blev samtliga transporter från Eskilstuna-anläggningen fossiloberoende.

I den nya fordonsflottan finns lastbilar som körs på etanol, flytande biogas, HVO och el. Scania elhybrid har kapacitet att frakta upp till 95 vagnar tvättgod och möjligheten till eldrift har många fördelar vid stadskörning med många stopp och korta körsträckor. Förutom en lägre klimatpåverkan så blir den också tyst och avgasfri vilket bidrar till en mer hälsosam stadsmiljö.

Satsningen innebär ett stort steg framåt mot ett av våra hållbarhetsmål som är en fossilfri fordonsflotta till 2030 och svarar upp mot ökade krav från våra kunder om hållbara transporter.

Mikael Ottosson
Produktion Torup

Vad har Corona-krisen inneburit för dig?

”Överlag har arbetssituationen varit något mer komplicerad i och med den ökade mängden av så kallad risktvätt, dvs textilier som har varit i kontakt med patienter som bär på smittsamma sjukdomar. I övrigt så har vi följt samma riktlinjer som tidigare – vi är vana att hantera textilier från sjukvården och det finns fler smittsamma sjukdomar än bara Covid-19.”

Biodling på taket i Helsingborg

Bin och andra pollinerare är absolut nödvändiga för vårt växtriikes blomning och för att främja vår biologiska mångfald. Men pollinerarna får det allt svårare att hitta boplatser och av de 270 arter av bin som finns i Sverige idag hotas en tredjedel av utrotning.

Genom att upplåta plats för bikupor på vår Helsingborgsanläggning vill vi bidra med en trygg boplatz så bina kan fortsätta pollinera vår natur. Biodlingen har satts upp och kommer skötas i samarbete med den lokala aktören Duvestubbe Bigård. Duvestubbe kommer även hjälpa oss sprida kunskap om bin och biologisk mångfald till personalen genom föreläsningar och möjlighet att på nära håll titta på biodlingen tillsammans med en biodlare.

- Vi brinner för miljöfrågor, både i det stora och i det lilla. Genom att placera en biodling här hos oss ser vi och vår engagerade personal med spänning fram emot att lära oss mer om bin och deras vikt för biologisk mångfald, säger Betty Rosenlind, Platschef Elis Helsingborg.

Med honungen som produceras i biodlingen kommer anläggningen att bli självförsörjande på honung i personalens fikarum. Mer närproducerat än så kan det inte bli!

Mer fossilfritt på väg

Vår fordonsflotta omfattar 325 distributionsbilar av olika storlek, och därutöver 276 personbilar. 2030 ska hela vår bilpark vara fossilfri.

För att stärka styrningen mot fossiloberoende personbilar satsar vi på fördefinierade bilar till bland annat vår säljkår. De nya bilarna är alla laddbara.

Satsningen har fallit väl ut och 2020 var 12 procent av våra personbilar fossiloberoende. 2021 utökar vi urvalet av fördefinierade tjänstebilar till ett tiotal olika modeller, varav fyra olika rena elbilar med räckvidd upp till 50 mil.

Fler möten, färre resor

Att det varit ett speciellt år har märkts i många delar av verksamheten – även när det gäller våra tjänsteresor.

Videomöten har i hög utsträckning ersatt fysiska möten, något som säkert kommer prägla vårt arbetssätt även efter pandemin. Ett resultat av det är att tjänsteresorna blivit färre. Antal flyg- och tågresor har under 2020 minskat med 78% vardera, jämfört med 2019. Sett till den totala sträckan vi rest med tåg och flyg har andelen tågresor ökat för varje år, sedan 2018. Med höjd medvetenhet kring vårt resande kan vi spara såväl utsläpp, kostnader och värdefull tid för vår personal.

Fördjupad information

Nyckeltal

Område	Nyckeltal	Kategorier	2020	2019	2018	Kommentar
	Omsättning (MDR SEK)		2,1	2,3	2,2	
	Antal anläggningar (st)		26	26	24	
	Levererat tvättgods (kg)		66 589 110	79 376 000	76 283 488	
Människor	Andel leverantörer som genomgått CSR-utvärdering (%)		92	94	91	Andel av totala inköp på koncernnivå.
	Antal anställda (st)		1 467	1 542	1 350	
	Andel anställda fördelat på kön (%)	Kvinnor: Män:	46 54	47 53	49 51	
	Anställda fördelat på kön (st)	Totalt: Tjänstemän: Kollektivanställda: Chefer:	Kvinnor	682	729	666
			Män	188	198	177
			Kvinnor	495	531	489
			Män	39	37	35
	Andel kvinnliga chefer (%)	Totalt: Tjänstemän: Kollektivanställda: Chefer:	Män	785	813	684
			Män	193	195	190
			Kvinnor	591	618	494
			Män	77	67	63
	Andel anställda fördelat på ålderskategorier (%)	18-30 år: 31-50 år: >50 år:	19 43 37	21 45 34	18 46 36	
	Antal anställda fördelat på ålderskategorier och anställningsform (st)	18-30 år: 31-50 år: >50 år:	Tjänstemän	20	28	23
			Tjänstemän	186	206	212
			Tjänstemän	175	159	132
		18-30 år: 31-50 år: >50 år:	Kollektivanställda	262	298	215
			Kollektivanställda	452	484	414
Kollektivanställda			372	367	354	
18-30 år: 31-50 år: >50 år:	Chefer	2	0	1		
	Chefer	52	51	49		
	Chefer	62	53	48		
Antal anställda fördelat på anställningsform och kön (st)	Tillsvidare - heltid: Tillsvidare - deltid:	Kvinnor	566	588	545	
		Kvinnor	66	70	78	
	Visstid - heltid: Visstid - deltid:	Män	37	59	29	
		Män	13	12	12	
	Tillsvidare - heltid: Tillsvidare - deltid:	Män	698	679	590	
		Män	17	21	14	
	Visstid - heltid: Visstid - Deltid:	Män	62	88	69	
		Män	8	25	13	
Andel sjukfrånvaro fördelat på anställningsform (%)	Långtid: Korttid:	Kollektivanställda	2,90	3,40	4,09	
		Kollektivanställda	4,80	3,40	3,59	
	Långtid: Korttid:	Tjänsteman	0,90	1,80	1,31	
		Tjänsteman	1,00	1,00	0,97	
Antal olyckor och tillbud per tusen arbetade timmar (st)	Olyckor: Tillbud:	0,03 0,19	0,03 0,24	0,06 0,21		
	Antal olycksfall som lett till sjukfrånvaro (st)		22	22	18	

Område	Nyckeltal	Kategorier	2020	2019	2018	Kommentar	
Människor	LTAFR (Lost Time Accident Frequency Rate)		6,9	7,52	4,69	Antal olyckor som medfört sjukfrånvaro fördelat per miljon arbetade timmar.	
	Medarbetarundersökning (%)		Genomfördes ej 2020	63	62	Genomsnittet som instämmer i positiva påstående gällande arbetsituationen	
	Säkerhetskulturundersökning		Genomfördes ej 2020	3	3*	Svarsmedelvärde gällande positiva påstående om säkerheten på arbetsplatsen, där 1= stämmer inte alls, 2=stämmer ganska dåligt, 3=stämmer ganska väl och 4=stämmer helt. *Resultat från undersökningen 2017. Ingen undersökning gjordes 2018.	
	Antal visseblåsningar (st)		173	175	n/a	Resultatet gäller hela koncernen.	
	Kundnöjdhet (NPS)		38	32	16		
Textil	Andel Hållbara textilier (%)		16	14	18	Omfattar textilier med GOTS, EU-Blomman, Bluesign®, e.dye®, miljödeklaration (EPD), Fairtrade, återvunnen bomull, återvunnen polyester, BCI-bomull, ekologisk bomull, Tencel™, Lyocell, PET och ECONYL®, som köpts in under året. Majoriteten av våra textilier är även OEKO-TEX® 100-märkta, men denna märkning är inte inräknad här.	
	Andel textilavfall inom respektive hanteringskategori (%)	Återanvänt eller återvunnet: Förbränning med energiutvinning:	24	19	-	Uppföljning med start 2019.	
		Återanvänt eller återvunnet (exkl. mattor): Förbränning med energiutvinning (exkl. mattor):	32	27			
			68	73			
Klimat	Växthusgasutsläpp i Scope 1 (ton CO ₂ e)		11 746	13 165	12 200	2020 har vi uppdaterat vår beräkningsmodell och därför även reviderat föregående års resultat.	
	Växthusgasutsläpp i Scope 2 (ton CO ₂ e)		182	179	97		
	Växthusgasutsläpp i Scope 3 (ton CO ₂ e)		24 767	26 658	32 038		
	Totala växthusgasutsläpp (ton CO ₂ e)		36 695	40 003	44 335		
	Energiförbrukning (MWh)	Totalt:		65 921	76 047	73 491	Förnybara energikällor: Biogas, bioolja, ånga genom förbränning av träflis och fjärrvärme. Fossilfria (ej förnybara) energikällor: Fjärrvärme. Fossila energikällor: Gasol, eldningsolja och fjärrvärme.
		Förnybart:		30 248	34 768	33 747	
	Fossilfritt:		1 473	2 750	2 047		
	Fossilt:		34 200	38 530	37 697		

Område	Nyckeltal	Kategorier	2020	2019	2018	Kommentar
Klimat	Andel förnybar energiförbrukning (%)		46	46	46	Förnybara energikällor: Biogas, bioolja, ånga genom förbränning av träflis och del av fjärrvärme (enligt lokala fjärrvärmvärden)
	Elförbrukning (MWh)		16 371	18 551	17 873	100% förnybar el från vattenkraft 2020
	Antal anläggningar med förnybar energikälla (st)		8	7	7	Våra förnybara energikällor är biogas, bioolja och ånga genom förbränning av träflis. Vår anläggning i Örebro har under året övergått från olja till förnybar energikälla i form av ånga.
	Andel fossiloberoende fordon i vår fordonsflotta (%)		41	34	30	Omfattar laddbara fordon, fordon som drivs med LBG, biogas, E85, ED95, samt dieslbilar som tankar förnybart.
	Andel fossilfri distributionssträcka (%)		41	33	31	
	Antal anläggningar med vattenreningsverk (st)		12	12	9	
	Avfallshantering (exkl. textilier) (kg)	Totalt: Återvinning: Kompostering: Energiåtervinning: Deponi:	1 691 367 649 885 34 013 420 646 586 744	1 261 104 632 063 2 240 210 056 333 794	1 695 359 1 013 663 4 480 232 042 429 100	Ökningen av fraktionerna kompostering, energiåtervinning och deponi beror främst på mer komplett data än tidigare. Deponifractionen består till största delen av slam, sand och oljeavfall.
	Förpackningsmängder (kg)	Papper: Plaster:	18 000 51 543	25 875 51 823	24 500 41 400	Mängderna är kopplade till kundleveranser.
	Antal kemiska produkter (st)		384	560	554	Från och med 2020 registreras endast faroklassade kemiska produkter i vårt register, främst därav den stora minskningen från föregående år.
	Antal Svanen-certifierade anläggningar (st)		9	9	9	Samtliga omcertifierade 2020 mot skärpta krav i Svanen version 4.0 för textilservicetjänster.
Andel miljömärkta tvättkemikalier (%)		73	78	76	Andel av förbrukad mängd tvättkemikalier.	

Våra prioriterade mål och delmål i Agenda 2030

Mål	Delmål	Hur går det?	Trend
	3.4 3.9	<p>Covid-19 pandemin under 2020 har satt extra fokus på hygien och hälsa. Säkra, trygga och hälsosamma arbetsmiljöer har länge haft stort fokus i Elis.</p> <p>Antalet olycksfall på arbetsplatsen som lett till sjukfrånvaro var 22 st 2020. Vi är ISO 45001 certifierade.</p> <p>Våra 12 egna vattenreningsverk renar tvättvattnet från tungmetaller och andra föroreningar, inklusive mikropartiklar.</p> <p>Genom att välja mer hållbara textilprodukter och genom att hantera textilerna varsamt med minimal kemikalieanvändning, minskar vi negativ påverkan från kemikalier i hela vår värdekedja.</p> <p>34 procent av våra chefer är kvinnor.</p>	→
	5.5	<p>46 procent av personalstyrkan är kvinnor.</p>	↓
	6.3 6.4	<p>12 av våra tvätterier har egna vattenreningsverk, som tar hand om tungmetaller och andra föroreningar, inklusive mikropartiklar.</p> <p>Sedan 1992 har vi minskat användningen av tvättkemikalier med 65 procent.</p> <p>Andelen miljömärkta tvättkemikalier som förbrukades 2020 var 73 procent.</p> <p>Sedan 1992 har vi minskat vattenanvändningen med 76 procent.</p> <p>I tvättprocesserna återcirkulerar vi det sista sköljvattnet och använder det på nytt i det första tvättsteget.</p> <p>Genom att välja textilier med mindre andel bomull minskar vi vattenavtrycket uppströms. Andelen bomull i våra textilinköp 2020 var runt 30 procent, ner från omkring 45 procent 2019.</p> <p>Genom att välja hållbara textilier minskar bl a kemikalieanvändningen och påverkan på ytvatten uppströms i vår värdekedja. Andelen inköpta hållbara textilier 2020 var 16 procent, upp från 14 procent 2019.</p>	↑
	7.2 7.3	<p>Vi använder 100% el från vattenkraft.</p> <p>Sedan 1992 har vi minskat vår elförbrukning med 58 procent.</p> <p>Åtta av våra tvätterier drevs 2020 av fossilfria energikällor. 10 anläggningar drevs med fossil olja. 2021 växlar en av dessa till pellets och fem anläggningar som idag använder gasol växlar till biogasol.</p> <p>Sedan 1992 har vi minskat energiförbrukningen med 71 procent.</p>	↑
	8.5 8.8	<p>Resurseffektivitet genom vår cirkulära affärsmodell är vår specialitet. Vår personalstyrka representerar en bred mångfald av nationaliteter och språk.</p> <p>Hos oss har många fått sitt första jobb i Sverige.</p> <p>All vår personal har kollektivavtal.</p> <p>Vi utbildar alla chefer i arbetsmiljölagstiftningen.</p> <p>Vi är certifierade enligt ISO 45001 och ISO 9001.</p> <p>Flera av våra chefer är mentorer åt utlandsfödda akademiker som vill etablera sig på den svenska arbetsmarknaden.</p>	→

Mål	Delmål	Hur går det?	Trend
	9.4	<p>Vi gör kontinuerligt våra anläggningar mer hållbara bl a genom att byta till förnybara energislag, modernisera och optimera maskinparken, implementera vattenbesparande processer, installera reningsverk, sätta upp laddpunkter med mera.</p> <p>2020 hade vi installerat totalt 34 laddpunkter på våra anläggningar.</p>	↑
	12.1 12.2 12.4 12.5 12.7 12.8	<p>Vår cirkulära affärsmodell möjliggör ett så resurssnålt nyttjande av textilier som möjligt.</p> <p>2020 har vi etablerat en ny definition för hållbar textil som tar hänsyn till både fiberval och tillverkningsprocesser och vägleder våra textilval framåt.</p> <p>2020 uppfyllde 16 procent av våra textilinköp vår tidigare definition för Hållbar Textil.</p> <p>Vi är certifierade enligt ISO 14001 och ISO 9001.</p> <p>Sedan 1992 har vi minskat vår förbrukning av vatten med 76 %, energi med 71 %, el med 58 %, och tvättkemikalier med 65%.</p> <p>Chipmärkta textilier möjliggör spårbarhet i vårt flöde, vilket i sin tur gör att vi kan hantera textilerna optimalt och effektivisera transporter, mm.</p> <p>Tolv av våra tvätterier har egna vattenreningsverk, som tar hand om tungmetaller och andra föroreningar, inklusive mikroplaster.</p> <p>Andelen avfall som materialåtervunnits 2020 var 38 procent, jämfört med 50 procent 2019.</p> <p>24 procent av våra kasserade textilier gick till återanvändning och återvinning 2020, jämfört med 19 procent 2019.</p> <p>Vi är partner i ett flertal utvecklingsprojekt kopplat till textilåtervinning.</p> <p>Vi driver frågan om cirkulära funktionsupphandlingar i offentlig sektor i olika forum och nätverk.</p> <p>Vi informerar, inspirerar och utbildar både interna och externa intressenter om hur vår affärsmodell, expertis och våra tjänster bidrar till hållbar utveckling.</p>	↑
	13.1 13.2	<p>Vi ska vara klimatneutrala i våra egna verksamheter senast 2030 och nå nettonollutsläpp genom hela vår värdekedja senast 2035.</p> <p>Från och med 2019 mäter vi utvecklingen med årliga klimatbokslut enligt GHG Protocol i scope 1, 2 och 3, med 2018 som basår. Vi mäter såväl i absoluta tal samt kopplat till mängden tvättat gods och omsättning.</p> <p>Mellan 2018 och 2020 har vårt totala koldioxidavtryck minskat med 17 procent.</p> <p>41 procent av vår fordonsflotta är fossiloberoende</p> <p>46 procent av våra tvätteriers energiförbrukning är fossilfri</p> <p>100% av vår elförbrukning är förnybar</p> <p>2021 inleder vi processen att få våra klimatmål godkända som Science Based Targets.</p>	↑
	17.16	<p>Vi samarbetar med...</p> <p>... leverantörer och kunder för att utveckla och testa produkter och lösningar,</p> <p>... industripartners och forskningsinstitut för att t ex utveckla lösningar för textilåtervinning,</p> <p>... branschkollegor för att lyfta textilservice som en hållbar, cirkulär lösning,</p> <p>... svenska textilindustriaktörer i STICA för att driva klimatfrågan nationellt och globalt,</p> <p>... myndigheter och aktörer i offentlig sektor för att driva offentlig upphandling i riktning mot funktion och cirkulära lösningar, från köp till hyrlösningar.</p>	↑

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Elis Textil Service AB, org.nr 556022-4171

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2020 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.
Malmö den 9 april 2021

Magnus Jönsson
PricewaterhouseCoopers AB

Hyr nu. Äg morgondagen.

För att världen ska lyckas nå de globala målen i FN:s Agenda 2030 är omställningen till en cirkulär ekonomi central. Under mer än 70 år har vi arbetat efter en cirkulär affärsmodell, där vi erbjuder textil- och hygienlösningar åt hotell, restauranger, vårdgivare, industrier och fastighetsägare. Vi hyr ut, hämtar, tvättar och lagar – om och om igen.

Vi är ledande i branschen i både Sverige och Europa. Varje dag vandrar hundratusentals arbetsbyxor, skyddsrockar, lakan, handdukar och mattor varv på varv mellan våra tvätterier och våra kunder. Genom att äga hela kedjan från design till logistik, tvätt och återvinning kan vi ta ansvar för människor, textil och klimat – de tre fokusområden som vår hållbarhetsstrategi vilar på.